

حسابداری دولتی

حسابداری سیستمی است که طی روش‌های منحصر به فرد که تجزیه و تحلیل می‌گردد و کلیه اطلاعات مالی که ناشی از رویدادهای مالی می‌باشد که از لحاظ اثر آن روی معادله حسابداری گذاشته باشد.

تعریف حسابداری دولتی

حسابداری دولتی نظامی است که اطلاعات مالی موجود به فعالیت‌های مالی سازمان‌های دولتی را جمع‌آوری نموده و در غالب صورت‌های مالی مربوط گزارش می‌نماید تا بتواند دو هدف زیر را پوشش دهد:

الف: کمک به تصمیم‌گیری صحیح مدیران

ب: کنترل بودجه

انواع فعالیت‌های دولت

فعالیت‌های دولت به دو دسته ذیل تقسیم می‌گردد:

- ۱- فعالیت‌های انتفاعی
- ۲- فعالیت‌های غیرانتفاعی

فعالیت‌های انتفاعی

فعالیت‌هایی هستند که دولت قصد کسب سود را در سرلوحه فعالیت خود نداشته است ولی در کنار ارائه خدمت سودی هم عاید دولت می‌گردد.

فعالیت‌های غیر انتفاعی

فعالیت‌هایی هستند که هدف صرفاً ارائه خدمت بوده و در جهت اهداف وظایف اصلی هر سازمان دولتی که عمده خدمات آن‌ها آموزش، بهداشت، امنیت و اقتصاد می‌باشد.

انواع سازمان‌های دولتی

- ۱- وزارتخانه
- ۲- مؤسسات دولتی
- ۳- شرکت‌های دولتی
- ۴- نهادهای عمومی غیردولتی

وزارتخانه

موسسه‌ای است که به موجب قانون تأسیس می‌شود و دارای هدف مشخص زیر نظر وزیر اداره می‌شود. هر سازمانی که وزیر عهده‌دار آن باشد را وزارتخانه می‌گویند که دارای فعالیت غیرانتفاعی می‌باشد.

مؤسسات دولتی

سازمانی است که به موجب قانون و برای انجام فعالیت مشخص و زیر نظر یکی از قوای سه‌گانه اداره شده و دارای فعالیت غیرانتفاعی می‌باشد.

شرکت‌های دولتی

به شرکت‌هایی اطلاق می‌گردد که بیش از ۵۰٪ سرمایه آن‌ها متعلق به دولت باشد. مانند شرکت نفت، شرکت آب و برق و سازمان حسابرسی. فعالیت شرکت‌های دولتی دقیقاً همانند شرکت‌های خصوصی است ولی حتی نوع حسابداری آن‌ها نیز بازرگانی می‌باشد و نوع فعالیت آن‌ها انتفاعی است.

قوه مقننه ← دیوان محاسبات	
قوه قضاییه ← سازمان بازرسی	
قوه مجریه ← سازمان حسابرسی	← هیات عالی نظارت
	۲ نفر از به انتخاب هیات وزیران
	۱ نفر به انتخاب دادستان کشور
	۲ نفر به انتخاب نمایندگان دیوان محاسبات

نهادهای عمومی غیر دولتی

نهادهایی هستند که به موجب مجوز قانونی و برای مدتی معین با توجه به احساس نیاز تأسیس و بعد از انجام فعالیت مربوط منحل می‌گردد و بودجه خود را حسب نیاز از دولت و قسمتی از آن را از سازمان‌های بین‌المللی دریافت می‌نماید. مانند هلال احمر، شهرداری‌ها، بنیاد شهید و ....

حسابداری دولتی به جزء شرکت‌های دولتی در سایر سازمان‌ها کاربرد دارد.

تفاوت حساب‌ها و صورت‌های مالی سازمان‌های دولتی با مؤسسات بازرگانی

نظر به این که هدف اصلی از تأسیس مؤسسات بازرگانی تحصیل سود بوده و صورت‌های مالی آن‌ها باید میزان سود و زیان را نشان دهد ولی سازمان‌های دولتی دارای هدف ارائه خدمت بوده و چون سود معیار اصلی دولت نمی‌باشد بنابراین دارای صورت‌های مالی متفاوتی به شکل زیر خواهد بود:

- ۱- صورت حساب درآمدها و هزینه‌ها و تغییرات در **مازاد** برای هر یک از حساب‌های مستقل بجای صورت سود و زیان
- ۲- تهیه ترازنامه که شامل دارایی‌ها، بدهی‌ها، **اندوخته‌ها** و **مازاد انباشته** بجای ترازنامه شرکت‌های بازرگانی
- ۳- تهیه صورت درآمدها و هزینه‌های واقعی با درآمدها و هزینه‌های پیش‌بینی شده به جهت مقایسه آن‌ها.

حساب مستقل

حسابی است در حسابداری دولتی و انواع حساب‌های مستقل مورد استفاده در ایران که هر حساب که دارای دو مشخصه زیر باشد را می‌گویند:

الف: دارای منبع و مصرف مشخصی باشد.

ب: یک سیستم حسابداری برقرار باشد.

انواع حساب مستقل

- ۱- حساب مستقل وجوه جاری
- ۲- حساب مستقل وجوه عمرانی
- ۳- حساب مستقل وجوه اختصاصی
- ۴- حساب مستقل وجوه امانی

حساب مستقل وجوه جاری

حسابی است که کلیه هزینه‌های جاری مربوط به سازمان‌های دولتی طی یک سال مالی از محل اعتبارات عمومی پرداخت می‌شود. مانند حقوق و مزایای کارکنان و خرید کالا و خدمات

حساب مستقل وجوه عمرانی

حسابی است که دستگاه برای انجام هزینه‌های مربوط به طرح‌های عمرانی، خرید میز و صندلی، اثاثه اداری و غیره از محل درآمد عمومی انجام می‌دهد.

حساب مستقل وجوه اختصاصی

حسابی است که دریافت و مصرف درآمدهایی که به موجب قانون برای مصارف خاص پیش‌بینی و اجرا می‌گردد.

حساب مستقل وجوه امانی

حسابی است که تحت تملک دولت نبوده و صرفاً به جهت جلوگیری تضییع حقوق دولت به طور موقت نزد دولت نگهداری و در موعد مقرر عودت داده می‌شود. که شامل

الف - ۱ - سپرده شرکت در مناقصه الف - ۲ - سپرده پیش پرداخت الف - ۳ - سپرده حسن انجام کار الف - ۴ - سپرده حسن انجام تعهدات	}	الف: حساب مستقل سپرده:
---	---	------------------------

ب: حساب مستقل وجوه بازنشستگی

تمامی وجوهی است که از کارمندان دولت در حین خدمت کسر و پس از بازنشستگی به آن‌ها مسترد می‌گردد.

ج: حساب مستقل صندوق پس‌انداز و وام

این حساب مستقل طبق مقررات به منظور تأمین رفاه مستخدمین دولت تشکیل می‌گردد و همه ماهه مبالغی از کارمندان کسر و به همان اندازه نیز خود دولت به مبلغ مربوطه اضافه نموده و در حسابی نزد بانک به عنوان حساب صندوق پس‌انداز اقدام می‌نماید که این سپرده در صورت بازنشستگی، از کار افتادگی و یا بازخریدی به آن‌ها مسترد و در برخی از موارد به عنوان وام یا قرض‌الحسنه نیز اقدام می‌نماید.

حساب مستقل جاری

منظور از اعتبارات جاری، اعتباراتی است که در برنامه پنج ساله و در بودجه عمومی دولت به تفکیک جهت تأمین هزینه‌های جاری دولت پیش‌بینی می‌گردد و در این خصوص دستگاه‌های دولتی می‌توانند تمام نیازهای ضروری خود را که در قانون پیش‌بینی گردیده است از محل اعتبارات جاری پرداخت می‌نمایند که طبق سرفصل اعلامی وزارت امور اقتصاد و دارایی در قالب ۷ فصل از جمله: ۱- پرداخت بابت حقوق و دستمزد پرسنل ۲- خرید کالا و خدمات ۳- پرداخت هزینه‌های سفر ۴- فوق‌العاده مأموریت ۵- هزینه‌های رفاهی ۶- بازپرداخت سود (کارمزد تسهیلات بانکی) و ۷- سایر هزینه‌هایی که به غیر از ۶ فصل اول می‌توان از محل مربوط پرداخت نمود.

مبانی حسابداری مورد استفاده در حسابداری دولتی و اعتبارات جاری

انواع مبانی حسابداری مورد استفاده در حسابداری دولتی و اعتبارات جاری:

- ۱- مبانی نقدی (کامل)
- ۲- مبانی تعهدی
- ۳- مبانی نیمه تعهدی (نقدی یا محافظه‌کاری)
- ۴- تعهدی تعدیل شده

درآمد		هزینه	
شرح	تشخیص و تحقق	وصول	ایجاد یا تحمل
نقدی	ارائه خدمات یا کالا	✓	پرداخت ✓
تعهدی	✓		✓
نیمه نقدی (تعهدی)	✓	✓	✓
تعهدی تعدیل شده	✓ در غیر این صورت درآمدها ۱- درآمد قابل اندازه‌گیری باشد. ۲- اطمینان از وصول آن در کوتاه مدت باشد	✓	✓
نقدی تعدیل شده	✓		✓ در غیر این صورت هزینه‌ها ۱- کالا یا خدمات تحویل شده. ۲- مبلغ آن پرداخت گردد. در غیر این صورت و عدم تحقق یک یا هر دو شرط از سرفصل‌ها و پیش‌پرداخت، علی‌الحساب و تنخواه‌گردان پرداخت استفاده می‌شود

هدف از استفاده از این مبنا، تحقق اصل ۵۵ قانون اساسی کنترل حسابداری بودجه‌ای که شامل الف: هر وجهی در محل خود به مصرف برسد و ب: هیچ هزینه‌ای از اعتبار مصوب خود تجاوز نکند.

منظور از مبانی حسابداری مبانی است که در آن زمان شناسایی و ثبت درآمدها و هزینه‌ها مشخص می‌گردد که مبنای مورد استفاده در حسابداری دولتی ایران، مبنای نقدی تعدیل شده می‌باشد. در این مبنا شکل کار به این صورت است که درآمدها هنگام وصول شناسایی و ثبت شود ولی هزینه‌ها با رعایت دو شرط زیر اگر تحقق پیدا نمود شناسایی و ثبت خواهد شد:

۱- کالا یا خدمات موضوع مورد معامله تحویل شود.

۲- مبلغ آن پرداخت شده باشد.

لازم به توضیح است اگر یکی یا هر دو شرط مزبور تحقق پیدا ننماید از سرفصل‌های دیگری به جای هزینه که عبارتند از پیش‌پرداخت، علی‌الحساب و تنخواه‌گردان پرداخت استفاده می‌شود.

هدف از بودجه نویسی تخصیص بهینه منابع موجود به نیازهای نامحدود می‌باشد.

برای شروع ثبت‌های حسابداری در دستگاه‌های دولتی دو نوع ثبت حسابداری زیر صورت می‌پذیرد:

۱- ثبت حسابداری مالی

۲- ثبت حسابداری بودجه‌ای

هنگامی که بودجه دستگاه‌های دولتی پس از تصویب دولت به دستگاه‌ها ابلاغی می‌گردد ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

جاری با خزانه - بودجه جاری ××××

حساب اعتبار مصوب ××××

منظور از حساب جاری با خزانه - بودجه جاری، حسابی است که در آغاز سال و در هنگام ابلاغ بودجه مصوب که عبارت است از وجوهی که خزانه از محل اعتبارات تخصیص یافته در اختیار سازمان‌های مربوط قرار می‌دهد. (وجوه پیش‌بینی شده) و منظور از حساب اعتبار مصوب همان هزینه‌هایی است که پیش‌بینی گردیده است.

تخصیص اعتبار

در قانون بودجه هر ساله به دولت اجازه داده می‌شود هزینه‌های خود را در حدود وصول درآمد انجام دهد. بنابراین مصرف اعتبارات مصوب هنگامی عمل خواهد شد که تمامی یا قسمتی از درآمدها وصول و از آن محل مبالغی به دستگاه‌ها بابت انجام هزینه‌های خود پرداخت نماید که مسئولیت این امر به عهده کمیته تخصیص بوده و معمولاً در ۴ دوره سه ماهه صورت می‌پذیرد و خزانه نمی‌تواند مبلغی پرداخت نماید که قبلاً تخصیص آن صادر نشده است.

هدف از رعایت تخصیص اعتبار توسط دولت، ایجاد تعادل بین دریافت‌ها و پرداخت‌های دولت می‌باشد که ثبت حسابداری آن به شکل زیر لحاظ می‌گردد: (هنگام تخصیص اعتبار)

اعتبار مصوب ××××

اعتبار تخصیص یافته ××××

دریافت تنخواه گردان حسابداری از خزانه

تنخواه گردان حسابداری مبلغی است ثابت که خزانه از محل اعتبارات مصوب برای انجام هزینه‌های جاری و عمرانی در اختیار ذی‌حسابان قرار می‌دهد. این حساب تا پایان سال ثابت بوده و به محض این که این مبلغ از حساب مربوطه بابت انجام هزینه‌ها کاهش یابد دوباره درخواست وجه کشیده شده و تنخواه مربوط شارژ خواهد شد. هنگام درخواست وجه از خزانه بابت تنخواه گردان حساب، ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

بانک پرداخت اعتبارات جاری ××××

تنخواه گردان حسابداری ××××

تنخواه گردان حسابداری نوعی بدهی است که به طور موقت ایجاد و در پایان سال می‌بایست یا به صورت واریز وجه نقد و یا بصورت تهاتر با مبالغ دریافتی از خزانه تسویه گردد. ثبت مالی شامل موارد زیر می‌باشد:

هزینه، پیش‌پرداخت، علی‌الحساب، بانک و تنخواه گردان پرداخت

پرداخت تنخواه گردان پرداخت

این تنخواه مبلغی است که همه دستگاه‌های دولتی اجازه دارند مبالغی را در اختیار کارپردازان و دفاتر اداری قرار دهند تا به مصرف هزینه‌های جاری برسد. ضمناً بابت پرداخت تنخواه گردان پرداخت همیشه از محل تنخواه گردان حسابداری صورت می‌پذیرد.

بابت هر پرداختی باید تأمین اعتبار صورت پذیرد یعنی قبل از هر پرداختی در دستگاه‌های دولتی می‌بایست تأمین اعتبار گردد و منظور از آن این است که شخصی به نام ذی‌حساب که به نمایندگی از وزارت امور اقتصاد و دارایی بر نحوه هزینه‌ها نظارت دارند، صورت می‌پذیرد و این تأمین اعتبار به استناد موافقت‌نامه‌ای است که دستگاه‌ها با سازمان مدیریت مبادله گردد.

ثبت زیر در هنگام اعتبار در دفاتر منعکس می‌گردد: (ثبت بودجه‌ای)

تعهدات قطعی نشده ××××

اندوخته تعهدات قطعی نشده ××××

همزمان که تأمین اعتبار انجام پذیرفت ثبت زیر نیز انجام می‌پذیرد: (ثبت مالی)

تنخواه گردان پرداخت ××××

بانک پرداخت اعتبارات ××××

در طول سال مالی دستگاه‌ها به طور مرتب یا منظم از خزانه درخواست وجه نموده و مبالغ آن به حساب دستگاه‌ها واریز می‌گردد که ثبت آن به شرح زیر است:

بانک پرداخت اعتبارات جاری ××××

جاری با خزانه – بودجه جاری ××××

(دریافتی از خزانه)

هرگاه مبلغی از خزانه دریافت شد به استثناء تنخواه گردان حسابداری ثبت زیر لحاظ می گردد: (هنگام پرداخت مبالغی تحت عنوان پیش پرداخت، علی الحساب و هزینه ثبت های بودجه ای و مالی زیر لحاظ می گردد)

(۱) تعهدات قطعی نشده ××××

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده

×××× (۲) پیش پرداخت سال جاری

×××× علی الحساب سال جاری

×××× هزینه سال جاری

×××× بانک پرداخت اعتبارات جاری

هنگامی که پرداخت های غیر قطعی با تحویل کالای یا خدمات به قطعیت می رسد ثبت زیر لحاظ می گردد:

×××× تعهدات قطعی نشده

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده (بودجه ای)

×××× هزینه از محل اعتبار جاری

×××× پیش پرداخت سال جاری

×××× علی الحساب سال جاری

×××× تنخواه گردان سال جاری

یک از هزینه های معمول در هر دستگاه دولتی پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان می باشد. هنگامی که پایان هر ماه قطعیت پرداخت حقوق و مزایا را داشته باشیم ثبت های زیر لحاظ می گردد:

بابت تأمین اعتبار

×××× تعهدات قطعی نشده

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده

هنگام پرداخت حقوق و مزایا

×××× هزینه از محل اعتبار سال جاری

×××× بدهی به سایر سازمان ها بابت مالیات

×××× بدهی به سایر سازمان ها بابت بیمه

×××× بدهی به سایر سازمان ها بابت کسورات قانونی

×××× علی الحساب سال جاری (مساعده)

×××× پیش پرداخت (فرض مأموریت)

×××× بانک پرداخت جاری

هنگام برگشت (هنگام وصول تأییدیه بانک)

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده

×××× تعهدات قطعی نشده

در برخی از مواقع بابت خرید کالا، تعهداتی صورت می‌پذیرد و تأمین اعتبار نیز لحاظ می‌گردد ولی کالا یا خدمات تحویل دستگاه دولتی نمی‌شود در آن صورت تنها ثبتی که در دفاتر پایان سال لحاظ می‌گردد به شکل زیر می‌باشد:

انداخته تعهدات قطعی نشده ××××

تعهدات قطعی نشده ××××

الف: اگر سازمان دولتی مربوطه درآمدزا بوده و درآمدهایی را نیز وصول می‌نماید که ثبت‌های زیر هنگام وصول و واریز به خزانه در دفاتر دستگاه‌ها به شکل زیر صورت می‌پذیرد (با فرض اینکه مبنای حسابداری همان نقدی تعدیل شده باشد)

بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی ××××

درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی) ××××

که این درآمدها در پایان هر ماه توسط بانک به حساب خزانه واریز گردیده و تأییدیه خزانه به دستگاه دولتی ارسال می‌گردد.

ب: وصول هنگام دریافت تأییدیه خزانه

ب ۱: درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی) ××××

درآمد عمومی ××××

ب ۲: درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی) ××××

بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی ××××

در صورتی که درآمد مربوطه مستقیماً به حساب خزانه در بانک مرکزی انتقال یابد فقط ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه ××××

درآمد عمومی ××××

نحوه برخورد با حساب‌های غیر قطعی در پایان سال و همچنین نحوه انجام هزینه کرد از آن محل

هنگامی که در پایان سال صورت‌های مالی دستگاه دولتی در حال تهیه شدن می‌باشد دو نوع از پرداخت‌های غیر قطعی که عبارتند از پیش‌پرداخت و علی‌الحساب اگر به هر عللی امکان تحویل کالا یا خدمات وجود نداشته باشد این حساب‌ها باید با انجام ثبت‌هایی به سال بعد انتقال پیدا نمایند. به شکل زیر:

پیش‌پرداخت سنواتی ××××

علی‌الحساب سنواتی ××××

پیش‌پرداخت سال جاری ××××

علی‌الحساب سال جاری ××××

انداخته تعهدات قطعی نشده ××××

انداخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سال جاری ××××

اگر در طول سال جاری از پیش پرداخت سنواتی و علی الحساب سنواتی سال های قبل مانده هایی در دفاتر موجود باشد اگر از این سرفصل ها کالا یا خدماتی در سال جاری دریافت شده باشد ثبت های زیر لحاظ می گردد:

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی ××××

هزینه از محل علی الحساب سنواتی ××××

پیش پرداخت سنواتی ××××

علی الحساب سنواتی ××××

در پایان سال هزینه ها از محل سنواتی ها نیز (پیش پرداخت و علی الحساب) باید بسته شده و از دفاتر حذف خواهد شد. در پایان سال به شکل زیر می باشد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی ××××

هزینه از محل علی الحساب سنواتی ××××

ممکن است در سال جاری به علت منتفی شدن موضوع معامله و یا ناتوانی در تحویل کالا یا خدمات مبالغی که سنوات قبل در قالب پیش پرداخت و علی الحساب پرداخت شده بود در سال جاری به حساب سازمان دولتی عودت داده شود. ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

بانک پرداخت اعتبار جاری ××××

پیش پرداخت سنواتی ××××

علی الحساب سنواتی ××××

به استناد مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی این وجوه (مبالغ) به عنوان مصرف نشده باید به حساب خزانه برگشت داده شود که به شکل زیر مبالغ به خزانه واریز می گردد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

بانک پرداخت جاری ××××

در پایان سال بر اساس بررسی اسناد مشخص گردید که کسورات مربوط به اسفند ماه هنوز به حساب های مالیاتی و سازمان بیمه واریز نشده است که سریعاً اقدام به این کار (واریز به خزانه) صورت می پذیرد.

بدهی به سایر سازمان ها بابت مالیات ××××

بدهی به سایر سازمان ها بابت بیمه ××××

بانک پرداخت جاری ××××

بستن حساب ها در پایان سال مالی و تنظیم تراز نهایی

الف: یکی از حساب هایی که موقت بوده و در پایان سال به یکی از ۳ شکل زیر تسویه و از دفاتر حذف گردد:

تنخواه گردان حسابداری

الف ۱: واریز مبلغ تنخواه گردان حسابداری بصورت نقد به خزانه:

تنخواه گردان حسابداری ××××

بانک پرداخت جاری ××××

الف ۲: تسویه تنخواه گردان حسابداری با پایه پا کردن (تهاتر) با حساب جاری با خزانه-بودجه جاری، این ثبت هنگامی اتفاق می افتد که سازمان طلبی از خزانه داشته باشد و خزانه نیز طلبی از دستگاه بابت تنخواه گردان حسابداری و یا سایر کسورات:

تنخواه گردان حسابداری ××××

جاری با خزانه-بودجه جاری ××××

الف ۳: ممکن است طلب خزانه از دستگاه دولتی بیشتر از طلب دستگاه دولتی از خزانه بوده باشد. در آن صورت به ازای طلب متقابل عملیات پایه پا انجام می شود و مابه التفاوت بصورت نقد به خزانه برگشت داده می شود. (تلفیقی از بندهای الف ۱، الف ۲ و الف ۳):

تنخواه گردان حسابداری ××××

بانک پرداخت جاری ××××

جاری با خزانه-بودجه جاری ××××

ب: اگر در پایان سال پیش پرداخت و علی الحساب دارای مانده باشد به شکل گفته شده در متن سال جاری عمل خواهد شد:

ب ۱: وقتی که هزینه می شود:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی ××××

هزینه از محل علی الحساب سنواتی ××××

ب ۲: وقتی پول نقد آمد و برگشت به خزانه شد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

بانک پرداخت جاری ××××

بستن حساب درآمد عمومی سازمان

حساب درآمد عمومی ××××

حساب درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه ××××

بستن حساب های موقت بودجه ای و مالی

اعتبار مصوب ××××

اعتبار تخصیص یافته ××××

هزینه از محل اعتبار سال جاری ××××

تعهدات قطعی نشده ××××

جاری با خزانه-بودجه جاری ××××

مثال برای منزل:

- ۱- حساب بودجه جاری سازمان دولتی در قالب برنامه‌ها جمعاً به مبلغ ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال ابلاغ می‌گردد.
  - ۲- اصلاح بودجه‌ای که از برنامه خدمات بهداشتی به مبلغ ۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال کسر و به سرجمع اعتبارات آموزشی همان دستگاه اضافه گردد.
  - ۳- ۹۵٪ اعتبارات مصوب سازمان دولتی الف در ۴ دوره تخصیص داده می‌شود.
  - ۴- در طول سال مالی مربوطه بابت خدماتی که این سازمان ارائه می‌نماید و از حساب‌های واسطه نیز استفاده می‌کند جمعاً ۶۶.۹۰۰.۰۰۰ ریال وصول و به خزانه انتقال می‌دهد. ضمناً تأییدیه خزانه نیز برای دستگاه اعلام وصول می‌شود.
  - ۵- در ابتدای سال مالی مربوطه مبلغ ۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال تحت عنوان تنخواه‌گردان حسابداری از خزانه دریافت شده است.
  - ۶- از محل تنخواه‌گردان حسابداری ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال بصورت تنخواه‌گردان پرداخت در اختیار کارپرداز قرار گرفته است.
  - ۷- در طول سال مالی جمعاً مبلغ ۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال از خزانه درخواست وجه گردیده که این مبلغ به حساب دستگاه دولتی واریز شده است.
  - ۸- در طول سال مالی مبلغ ۱۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت و ۱۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال بصورت علی‌الحساب پرداخت شده است.
  - ۹- عاملین ذی‌حساب تنخواه‌گردان خود را بصورت واریز ۲۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد و ۳۰.۸۰۰.۰۰۰ ریال در قالب سند هزینه تسویه کردند.
  - ۱۰- هزینه حقوق و مزایای کارکنان جمعاً به مبلغ ۷۳.۷۲۵.۰۰۰ ریال که از مبلغ مذکور ۶.۴۳۷.۰۰۰ ریال بابت بازنشستگی، ۱.۵۱۳.۰۰۰ ریال بابت حق بیمه و مبلغ ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال بابت مالیات‌ها کسر و ضمناً سایر هزینه‌ها به مبلغ ۴۹.۲۰۵.۰۰۰ ریال ضمن کسر ۹۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت و باقی مانده به طور نقد پرداخت گردید.
  - ۱۱- اگر در طول سال جاری مبلغ ۳.۲۵۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت سنواتی داشته باشیم ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال آن با تحویل کالا و ۲۵۰.۰۰۰ ریال به علت منتفی شدن موضوع معامله نقداً به حساب سازمان برگشت و این مبلغ به خزانه عودت داده شده است.
  - ۱۲- مانده سال قبل با عنوان علی‌الحساب سنواتی به مبلغ ۲.۹۵۰.۰۰۰ ریال کلاً با تحویل کالا به هزینه تبدیل شد.
  - ۱۳- کسورات قانونی به حساب‌های مربوطه واریز شد. (مالیات، بیمه و ...)
  - ۱۴- مبلغ ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال جهت خرید کالایی تأمین اعتبار گردیده بود که تا پایان سال کالای مذکور به دستگاه دولتی واصل نگردید.
  - ۱۵- درخواست وجه نهایی به مبلغ ۴.۲۳۰.۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های پرداخت شده که تا پایان سال وجه آن دریافت نشده است و همچنین مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال بابت مانده پیش‌پرداخت و علی‌الحساب که از محل تنخواه‌گردان حسابداری پرداخت شده است به پای تنخواه‌گردان حسابداری منظور گردید (تهاتر) و الباقی مانده مبلغ به صورت نقد به خزانه واریز گردید.
- مطلوب است:** ثبت عملیات حسابداری مربوط به سازمان دولتی الف و بستن حساب‌ها در پایان سال، تهیه تراز نهایی حساب‌ها

جاری با خزانه-بودجه جاری	۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۱-جاری باخزانه-بودجه جاری	۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰
⑦ ۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰	① ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	حساب اعتبارات مصوب	۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰
① ⑤ ۹.۲۳۰.۰۰۰	③ ۸.۲۷۰.۰۰۰	۲-اعتبار مصوب (برنامه بهداشتی)	۸۰.۰۰۰.۰۰۰
صفر		اعتبارات مصوب (برنامه آموزشی)	۸۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب اعتبارات مصوب		۳-اعتبار مصوب	۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰
① ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	② ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته	۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰
	④ ۷.۰۰۰.۰۰۰	۴-الف: بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
صفر		درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
اعتبار تخصیص یافته		ب: درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
② ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	③ ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	درآمد عمومی	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
صفر		ج: درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی)	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
درآمد عمومی		بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی	۶۶.۹۰۰.۰۰۰
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	③ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	۵-بانک پرداخت اعتبارات جاری	۱۲.۰۰۰.۰۰۰
صفر		تنخواه گردان حسابداری	۱۲.۰۰۰.۰۰۰
درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)		۶-الف: تعهدات قطعی نشده	۴.۰۰۰.۰۰۰
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده	۴.۰۰۰.۰۰۰
صفر		ب: تنخواه گردان پرداخت	۴.۰۰۰.۰۰۰
بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی		بانک پرداخت اعتبارات جاری	۴.۰۰۰.۰۰۰
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	۷-بانک پرداخت اعتبارات جاری	۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰
صفر		جاری باخزانه-بودجه جاری	۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰
درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی)		۸-الف: تعهدات قطعی نشده	۲۴.۰۰۰.۰۰۰
③ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده	۲۴.۰۰۰.۰۰۰
تنخواه گردان حسابداری		ب: پیش پرداخت سال جاری	۱۳.۰۰۰.۰۰۰
⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	① ⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری	۱۱.۰۰۰.۰۰۰
صفر		بانک پرداخت اعتبارات جاری	۲۴.۰۰۰.۰۰۰
بانک پرداخت اعتبارات جاری		۹-الف: بانک پرداخت اعتبارات جاری	۲۰۰.۰۰۰
⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	هزینه سال جاری	۳.۸۰۰.۰۰۰
⑧ ۲۴.۰۰۰.۰۰۰	⑦ ۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰	ب: اندوخته تعهدات قطعی نشده	۴.۰۰۰.۰۰۰
① ① ۲۵۰.۰۰۰	⑨ ۲۰۰.۰۰۰	تعدادات قطعی نشده	۴.۰۰۰.۰۰۰
① ③ ۱۰.۴۵۰.۰۰۰	① ① ۲۵۰.۰۰۰	۱۰-الف: تعهدات قطعی نشده	۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰
① ⑤ ۲.۷۷۰.۰۰۰		اندوخته تعهدات قطعی نشده	۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰
۹۳.۴۸۰.۰۰۰		ب: هزینه حقوق کارکنان سال جاری	۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰
تعهدات قطعی نشده		بدهی به سایر سازمان ها مالیات	۲.۵۰۰.۰۰۰
⑨ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰	بدهی به سایر سازمان ها بیمه	۱.۵۱۳.۰۰۰
⑩ ۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	⑧ ۲۴.۰۰۰.۰۰۰	بازنشستگی	۶.۴۳۷.۰۰۰
① ④ ۱.۵۰۰.۰۰۰	⑩ ۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری	۹.۰۰۰.۰۰۰
③ ۵.۰۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری	۱۰.۰۰۰.۰۰۰
صفر		بانک پرداخت تعهدات جاری	۹۳.۴۸۰.۰۰۰
		ج: اندوخته تعهدات قطعی نشده	۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰
		تعهدات قطعی نشده	۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰

اندوخته تعهدات قطعی نشده		۳.۲۵۰.۰۰۰	۱۱- الف: پیش پرداخت سنواتی
⑧ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰	۲.۹۵۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
۲۴.۰۰۰.۰۰۰	⑩ ۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	۶.۲۰۰.۰۰۰	(بابت افتتاح که در اول سال افتتاح می شود)
⑩ ۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰	① ④ ۱.۵۰۰.۰۰۰	۲۵۰.۰۰۰	ب: اندوخته پیش پرداخت سنواتی
✓ ۱.۵۰۰.۰۰۰	⑤ ۵.۰۰۰.۰۰۰	۲۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
صفر		۳.۰۰۰.۰۰۰	ج: هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی
تنخواه گردان پرداخت		۲۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
⑨ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰	۳.۲۵۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
صفر		۲.۹۵۰.۰۰۰	۱۲: هزینه از محل علی الحساب سنواتی
پیش پرداخت سال جاری		۲.۹۵۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
⑩ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰	⑧ ۱۳.۰۰۰.۰۰۰	۲.۵۰۰.۰۰۰	۱۳- بدهی به سایر سازمان ها مالیات
③ ۳.۰۰۰.۰۰۰		۱.۵۱۳.۰۰۰	بدهی به سایر سازمان ها بیمه
صفر		۶.۴۳۷.۰۰۰	بازنشستگی
علی الحساب سال جاری		۱۰.۴۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
⑩ ۹.۰۰۰.۰۰۰	⑧ ۱۱.۰۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰	۱۴- اندوخته تعهدات قطعی نشده
۲.۰۰۰.۰۰۰		۱.۵۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
۲.۰۰۰.۰۰۰	⑤ ۲.۰۰۰.۰۰۰	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	۱۵- تنخواه گردان حسابداری
صفر		۹.۲۳۰.۰۰۰	(۵.۰۰۰.۰۰۰ + ۴.۲۳۹.۰۰۰)
هزینه سال جاری		۲.۷۷۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری
	⑨ ۳.۸۰۰.۰۰۰		بانک پرداخت اعتبارات جاری
① ۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰			بستن حساب ها ⑤
صفر		۵.۹۵۰.۰۰۰	اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
بدهی به سایر سازمان ها		۵.۹۵۰.۰۰۰	هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
⑩ ۲.۵۰۰.۰۰۰	① ③ ۲.۵۰۰.۰۰۰	۶۶.۹۰۰.۰۰۰	حساب درآمد عمومی
⑩ ۱.۵۱۳.۰۰۰	① ③ ۱.۵۱۳.۰۰۰	۶۶.۹۰۰.۰۰۰	درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی)
⑩ ۶.۴۳۷.۰۰۰	① ③ ۶.۴۳۷.۰۰۰	۷.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار مصوب
صفر		۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
علی الحساب سنواتی		۱۲۶.۷۳۰.۰۰۰	هزینه سال جاری
① ② ۲.۹۵۰.۰۰۰	① ④ ۲.۹۵۰.۰۰۰	۸.۲۷۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری
صفر		۵.۰۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
پیش پرداخت سنواتی		۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
① ① ۳.۲۵۰.۰۰۰	① ① ۳.۲۵۰.۰۰۰	۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
صفر			(بابت بستن حساب های دائمی)
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی		۵.۰۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
① ① ۶.۲۰۰.۰۰۰	① ① ۲۵۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
	⑤ ۵.۹۵۰.۰۰۰	۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
صفر			بابت انتقال حساب های دائمی به سال بعد
هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی			
⑤ ۵.۹۵۰.۰۰۰	① ① ۳.۰۰۰.۰۰۰		
	① ② ۲.۹۵۰.۰۰۰		
صفر			

مثال برای منزل:

فعالیت‌های مالی حساب مستقل وجوه جاری در سال مالی ۱۳۶۶ در یک سازمان دولتی با مانده‌های اول دوره به شرح زیر می‌باشد:

- پیش‌پرداخت سنواتی ۸.۷۵۰.۰۰۰ ریال
  - علی‌الحساب سنواتی ۵.۴۵۰.۰۰۰ ریال
  - اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی ۱۴.۲۰۰.۰۰۰ ریال
  - ۱- بودجه مصوب سازمان به مبلغ ۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در قالب برنامه‌های مربوط مصوب و به دستگاه مربوط ابلاغ گردید.
  - ۲- جمعاً مبلغ ۴۶۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال که معادل ۹۰٪ بودجه مصوب می‌باشد به سازمان تخصیص داده شد.
  - ۳- مبلغ ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال تنخواه‌گردان حسابداری از خزانه دریافت می‌شود.
  - ۴- مبلغ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال تنخواه‌گردان پرداخت به عامل ذی حساب پرداخت می‌شود.
  - ۵- جمع دریافتی از خزانه بدون احتساب تنخواه‌گردان حسابداری ۴۲۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.
  - ۶- در طول سال مالی ۱۳۶۶ مبلغ ۸.۲۵۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت شده است.
  - ۷- معادل خالص حقوق و مزایا به شرح زیر به کارکنان دولت واریز شد: ماده یک: شامل حقوق ۱۶۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال، ماده دو شامل مزایا ۱۵۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال - کسورات بازنشستگی ۲۵.۵۰۰.۰۰۰ ریال - مالیات ۲۴.۵۰۰.۰۰۰ ریال.
  - ۸- مبلغ ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال از پیش‌پرداخت سنواتی با تحویل کالا به مرحله تعهد رسید و مابقی آن نقداً به حساب سازمان پرداخت شد که به عنوان وجوه مصرف نشده به خزانه انتقال گردید.
  - ۹- مانده علی‌الحساب سنواتی کلاً تسویه و به حساب هزینه سنواتی منظور شد.
  - ۱۰- اسناد حقوق و مزایا به گواهی بانک رسیده و به سازمان واصل گردید. (ثبت هزینه).
  - ۱۱- کسورات قانونی به حساب سازمان‌های مربوطه انتقال یافت.
  - ۱۲- جمع سایر هزینه‌های موسسه دولتی به مبلغ ۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰ ریال بوده است که پس از کسر ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال تنخواه‌گردان پرداخت و مبلغ ۶.۷۵۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت بقیه پرداخت گردیده است.
  - ۱۳- آخرین درخواست وجه به مبلغ ۲۷.۵۰۰.۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های پرداخت شده اسفند ماه صادر و از خزانه تقاضا گردید که وجه مذکور به پای واریز تنخواه‌گردان حسابداری محسوب شود. ضمناً مبلغ ۱۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال که باقی مانده تنخواه‌گردان حسابداری است به صورت وجه نقد به خزانه انتقال یافت. ضمناً مبلغ ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال مانده پیش‌پرداخت سال جاری نیز درخواست وجه صادر و از خزانه تقاضا گردید به پای تنخواه‌گردان حسابداری منظور نماید.
- مطلوب است:** ثبت فعالیت‌های فوق در دفتر روزنامه، تهیه تراز مانده حساب‌ها و عملیات مربوط به بستن حساب‌ها در پایان سال مالی.

هزینه از محل اعتبار جاری		۸.۷۵۰.۰۰۰	۱- پیش پرداخت سنواتی
① ④۵۵.۰۰۰.۰۰۰	① ③۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۵.۴۵۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
	① ③۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰	۱۴.۲۰۰.۰۰۰	اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
جاری با خزانه-بودجه جاری		۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۲- جاری با خزانه-بودجه جاری
⑥ ۴۲۸.۰۰۰.۰۰۰	② ۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰	حساب اعتبارات مصوب	
① ④۲۹.۰۰۰.۰۰۰		۴۶۸.۰۰۰.۰۰۰	۳- اعتبار مصوب
① ⑤۶۳.۰۰۰.۰۰۰		اعتبار تخصیص یافته	
حساب اعتبارات مصوب		۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۴- بانک پرداخت اعتبارات جاری
② ۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰	① ⑤۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰	تنخواه گردان حسابداری	
صفر		۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۵- الف: تعهدات قطعی نشده
اعتبار تخصیص یافته		اندوخته تعهدات قطعی نشده	
③ ۴۶۸.۰۰۰.۰۰۰	① ⑤۴۶۸.۰۰۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰.۰۰۰	ب: تنخواه گردان پرداخت
صفر		بانک پرداخت اعتبارات جاری	
پیش پرداخت سنواتی		۴۲۸.۰۰۰.۰۰۰	۶- بانک پرداخت اعتبارات جاری
⑨ ۸.۷۵۰.۰۰۰	① ۸.۷۵۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری	
	① ⑥ ۱.۵۰۰.۰۰۰	۸.۲۵۰.۰۰۰	۷- الف: تعهدات قطعی نشده
علی الحساب سنواتی		اندوخته تعهدات قطعی نشده	
⑩ ۵.۳۵۰.۰۰۰	① ۵.۴۵۰.۰۰۰	۸.۲۵۰.۰۰۰	ب: پیش پرداخت سال جاری
صفر		بانک پرداخت اعتبارات جاری	
هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی		۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۸- الف: تعهدات قطعی نشده
۷.۰۰۰.۰۰۰ ① ⑤	⑨ ۷.۰۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده	
① ⑤ ۵.۴۵۰.۰۰۰	⑩ ۵.۴۵۰.۰۰۰	۷.۰۰۰.۰۰۰	۹- هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی		۱.۷۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
① ۱۴.۲۰۰.۰۰۰	⑨ ۱.۷۵۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی	
① ⑥ ۱.۵۰۰.۰۰۰	① ⑤ ۱۲.۴۵۰.۰۰۰	۱.۷۵۰.۰۰۰	اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
تنخواه گردان حسابداری		بانک پرداخت تعهدات جاری	
④ ۴۰.۰۰۰.۰۰۰	① ④ ۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۵.۴۵۰.۰۰۰	۱۰- هزینه از محل علی الحساب سنواتی
صفر		علی الحساب سنواتی	
بانک پرداخت اعتبارات جاری		۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۱ الف: هزینه از محل اعتبار جاری
۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ⑤	④ ۴۰.۰۰۰.۰۰۰	بدهی به سایر سازمان ها مالیات	
⑦ ۸.۲۵۰.۰۰۰	⑥ ۴۲۸.۰۰۰.۰۰۰	بازنشستگی	
⑨ ۱.۷۵۰.۰۰۰	⑨ ۱.۷۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری	
① ① ۲۷۰.۰۰۰.۰۰۰		۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	ب: اندوخته تعهدات قطعی نشده
① ② ۵۰.۰۰۰.۰۰۰		تعهدات قطعی نشده	
① ③ ۱۱۸.۷۵۰.۰۰۰		۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
① ④ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰			
تعهدات قطعی نشده		۲۴.۵۰۰.۰۰۰	۱۲- بدهی به سایر سازمان ها مالیات
① ③ ۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰	⑤ ۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بازنشستگی	
① ① ۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	⑦ ۸.۲۵۰.۰۰۰	۲۵.۵۰۰.۰۰۰	
① ⑤ ۱۵.۰۰۰.۰۰۰	⑧ ۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری	
	① ③ ۱۱۸.۷۵۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
		۱۱۸.۷۵۰.۰۰۰	۱۳- الف: تعهدات قطعی نشده
		اندوخته تعهدات قطعی نشده	
		۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰	ب: هزینه از محل اعتبار جاری
		تنخواه گردان پرداخت	
		۱۰.۰۰۰.۰۰۰	

اندوخته تعهدات قطعی نشده		۶.۷۵۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری
۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ⑤		۱۱۸.۷۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت تعهدات جاری
⑦ ۸.۲۵۰.۰۰۰		۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰	ج: اندوخته تعهدات قطعی نشده
⑧ ۳۲۰.۰۰۰.۰۰۰		۱۳۵.۵۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
تنخواه گردان پرداخت		۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴- تنخواه گردان حسابداری
۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ① ③		۲۹.۰۰۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری
صفر		۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
پیش پرداخت سال جاری		بستن حساب ها ●	
① ③ ۶.۷۵۰.۰۰۰		۱۲.۴۵۰.۰۰۰	۱۵- اندوخته پ.پ و علی الحساب سنواتی
① ⑥ ۱.۵۰۰.۰۰۰		۷.۰۰۰.۰۰۰	هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی
صفر		۵.۴۵۰.۰۰۰	هزینه از محل علی الحساب سنواتی
بدهی به سایر سازمان ها		۵۲۰.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار مصوب
① ② ۲۴.۵۰۰.۰۰۰		۴۶۸.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
① ② ۲۵.۵۰۰.۰۰۰		۴۵۵.۵۰۰.۰۰۰	هزینه از محل اعتبارات جاری
صفر		۶۳.۰۰۰.۰۰۰	جاری با خزانه - بودجه جاری
		۱۵.۰۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
		۱۵.۰۰۰.۰۰۰	۱۶- پیش پرداخت سنواتی
		۱۵.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری
		۱.۵۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
		۱.۵۰۰.۰۰۰	اندوخته پ.پ و علی الحساب سنواتی

* نکته:

۱- مانده تعهدات قطعی نشده و اندوخته تعهدات قطعی نشده در پایان سال برابر است با مانده پیش پرداخت و علی الحساب سال جاری.

۲- پیش پرداخت و علی الحساب چون حساب های دائمی هستند باید به سال بعد منتقل شوند. (اندوخته و پیش پرداخت جزء حساب های دائمی هستند).

$$- \text{جاری با خزانه} = \begin{cases} \text{هزینه سال جاری} \\ \text{پیش پرداخت سال جاری} \\ \text{علی الحساب سال جاری} \\ \text{تنخواه گردان پرداخت} \end{cases}$$

اختلاف حساب ها =

جاری با خزانه - بودجه جاری ×××××

بانک ×××××

حساب مستقل وجوه عمرانی

تعریف طرح و انواع طرح‌های عمرانی

به طور کلی مجموعه عملیات منظم و خدمات مشخصی که طی مدت معین برای هدف‌های برنامه‌های میان مدت عمرانی و یا تحصیل دارایی‌های ثابت عمومی انجام می‌شود و به طور کلی هدف از طرح عمرانی مجموعه عملیات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی فنی و اقتصادی که توسط دستگاه دولتی انجام می‌شود. (طی مدتی معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه عمرانی پنج ساله)

انواع طرح‌های عمرانی

طرح عمرانی انتفاعی

به طرح‌هایی که پس از تشکیل و شروع بهره‌برداری علاوه بر تأمین هزینه‌های جاری درآمد مناسبی نیز تحصیل می‌نماید و معمولاً توسط شرکت‌های دولت یا سازمان‌های انتفاعی وابسته به دولت صورت می‌پذیرد.

طرح عمرانی غیر انتفاعی

به طرح‌هایی اطلاق می‌شود که با انگیزه سود دهی تأسیس نمی‌شود بلکه الزامات قانونی نسبت به تأسیس سازمان‌های دولتی اقدام می‌نماید. مانند تأسیس بیمارستان در جهت عمل به تأمین بهداشت و سلامت جامعه و در قبال وصول مالیات این وظیفه را عهده دار می‌باشد.

طرح مطالعاتی و تحقیقاتی

طرح یا پروژه‌هایی که صرفاً برای مطالعه در امر خاصی توسط واحدهای علمی و تخصصی اجرا می‌گردد. مانند تحقیق و مطالعه در خصوص منابع زیرزمینی جهت اکتشاف و استخراج نفت.

مراحل اجرای طرح‌های عمرانی

۱- دستگاه‌های دولتی که بر اساس وظایف قانونی و در راستای تحقق اهداف خود اجرای پروژه‌هایی را به عهده دارند که می‌بایست قبل از شروع طرح باید مهندسین مشاور تأثیرات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی در منطقه را مورد بررسی قرار داده و در صورت تأیید نسبت به ادامه فرآیند اقدام نماید و در غیر این صورت طرح متوقف خواهد شد.

۲- اجرای کار به پیمانکار

ارجاع کار به پیمانکار با رعایت دو اصل زیر صورت می‌پذیرد:

الف - طرح پیمانی است یا امانی، طرحی را پیمانی می‌گویند که کار معینی را در قبال مبلغ معین به پیمانکار ارجاع می‌نمایند ولی در خصوص و امانی بودن طرح به طرحی اطلاق می‌گردد که فقط از تخصص یا مدیریت پیمانکار به صورت درصدی استفاده می‌شود و موارد و نیروی کار آن را خود سازمان تأمین می‌نماید.

ب - نحوه انتخاب پیمانکار

اجرای کار به پیمانکار به یکی از سه حالت زیر انجام می‌پذیرد:

الف: مناقصه عمومی

ب: مناقصه محدود

ج: ترک تشریفات مناقصه

در دستگاه‌های دولتی مواقعی که خرید کالا یا خدمات داشته باشیم مناقصه انجام داده و زمانی که اقدام به فروش کالا یا خدمات داشته باشیم مزایده برگزار می‌نماییم.

مناقصه

فرایندی رقابتی است که برای خرید کالا یا خدمت توسط دستگاه‌های دولتی اطلاع رسانی شده و شرکت‌های شرکت کننده در این فرایند نسبت به ارائه پیشنهادات قیمت خود اقدام می‌نمایند و دستگاه‌های دولتی مناسب‌ترین قیمت را از بین آن‌ها انتخاب و به عنوان برنده مناقصه و طرف قرارداد خود انتخاب می‌نمایند.

- انواع معاملات

معاملات در سازمان‌های دولتی به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

الف: معاملات جزئی

ب: معاملات متوسط

ج: معاملات عمده و بزرگ

هر ساله نصاب این معاملات توسط هیات وزیران انتخاب می‌گردد که در سال ۱۳۹۰ و تا به امروز نصاب معاملات به شرح زیر بوده است:

معاملات جزئی ۵۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال

معاملات متوسط ۵۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

معاملات عمده و بزرگ بالای ۵۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال (در این گروه معاملات از مناقصه استفاده می‌گردد)

هنگامی که معاملات عمده یا بزرگ داشته باشیم از سه روش مناقصه زیر استفاده می‌نماییم:

۱- مناقصه عمومی

مناقصه‌ای است که در آن کالای مورد نظر و یا خدمت مورد نظر از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشار و وسایل شنیداری و دیداری به اطلاع عموم رسانیده می‌شود و از بین شرکت کنندگان مناسب‌ترین قیمت که معمولاً کمترین قیمت می‌باشد به عنوان برنده مناقصه اعلام می‌گردد.

۲- مناقصه محدود

مناقصه‌ای است که در آن با توجه به شرایط موجود از طریق ارسال دعوت نامه به شرکت‌های واجد صلاحیت از آن‌ها دعوت می‌شود قیمت خود را پیشنهاد نموده و از بین آن‌ها یک را انتخاب نماید.

۳- ترک تشریفات مناقصه

در مواردی که انجام مناقصه بر حسب تشخیص کمیسیون مناقصه ضرورتی مبنی بر برگزاری مناقصه نباشد در آن صورت از روش ترک تشریفات مناقصه و انعقاد قرارداد با هر شرکتی که به مصلحت باشد صورت می‌پذیرد. ضمناً برای ترک تشریفات مناقصه باید گزارش توجیهی متقن و مقمن (قانع کننده و قانونی) باشد.

* نکته: دلایل همچون ضیق زمان، داشتن همکاری سنواتی قبل با این شرکت از دلایل غیر قابل توجیه می‌باشد.

۳- انعقاد قرارداد

در این مرحله قرارداد مربوط با شرکت برنده مناقصه منعقد و تضمینات کافی از جمله ۵٪ تضمین حسن انجام تعهدات از پیمانکار اخذ می‌گردد. (به جهت جلوگیری از تضییع حقوق بیت‌المال) این تضمین گرفته می‌شود که اگر شرکت به تعهدات خود عمل نکند تضمین را به مرحله اجرا در می‌آورند.

۴- اجرای قرارداد

در این مرحله قرارداد عمرانی رسماً آغاز و دستگاه دولتی و شرکت طرف قرارداد رسماً تعهدات مربوط ب خود را اجرا می‌نماید که شامل در اختیار قرار دادن زمین به عهده پیمانکار، تجهیز کارگاه توسط پیمانکار، تهیه صورت وضعیت در پایان هر ماه توسط پیمانکار، پرداخت پیش‌پرداخت توسط دستگاه دولتی و در پایان پرداخت حق‌الزحمه پیمانکار توسط شرکت دولتی.

۵- خاتمه قرارداد

قرارداد در صورتی خاتمه پیدا می‌نماید که درصد پرداخت کار به مرز ۹۷٪ رسیده باشد در آن صورت هیات‌هایی از طرف دستگاه دولتی و پیمانکار انتخاب و موضوع پیمان تحویل موقت خواهد شد. در این مرحله پیمانکار می‌بایست نسبت به تهیه صورت وضعیت قطعی خود نماید. (تا ۹۷٪ هر صورت وضعیتی که ارائه می‌شود موقت بوده است) تحویل موقت ۹۷٪ صورت وضعیت موقت به صورت وضعیت قطعی تبدیل می‌شود و ۵۰٪ سپرده حسن انجام تعهدات آزاد می‌گردد.

۶- تحویل قطعی (۳٪)

غالباً بعد از تحویل موقت ایراداتی به پروژه وارد می‌گردد و پیمانکار متعهد می‌شود که آن را رفع عیب نماید. هنگامی که ۱۰۰٪ پیمان تعهد می‌گردد در آن صورت اصطلاحاً تحویل قطعی به کار برده می‌شود و ۵۰٪ دیگر سپرده نیز آزاد می‌گردد.

صورت وضعیت و کسورات مشمول آن (قانونی)

صورت حسابی است که وضعیت مربوط به کارهای انجام شده از شروع عملیات تا تاریخ تنظیم صورت وضعیت جدید را شامل می‌گردد. به عبارتی پایان هر ماه یک صورت وضعیت تهیه می‌گردد یعنی برای ۱۲ ماه ۱۲ صورت وضعیت تهیه خواهد شد.

مثال:

اگر پروژه‌ای در ابتدای فروردین ماه شروع و در حال حاضر در ۳ بهمن ماه صورت وضعیتی را دریافت نموده است. مبلغ این صورت وضعیت ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال، صورت وضعیت قبلی (ماقبل) این صورت وضعیت ۴۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و صورت حساب نخست مربوط به فروردین ماه ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال بوده است. مبلغ مورد نظر در صورت وضعیت چه رقمی می‌باشد؟

صورت وضعیت بهمن ماه ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ شماره ۱۱

صورت وضعیت دی ماه ۴۳.۰۰۰.۰۰۰ شماره ۱۰

صورت وضعیت فروردین ماه ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ شماره ۱

در صورت وضعیت موجود صورت وضعیت قبلی را کم نماییم (۱۱-۱۰) $50.000.000 - 43.000.000 = 7.000.000$

آخرین صورت وضعیت دریافتی - صورت وضعیت ماقبل = مبلغ مورد محاسبه برای پرداخت

کسوراتی که از هر صورت وضعیت باید کسر گردد

مالیات	۳٪	در سال ۹۱
بیمه	۶/۶٪	۱/۶٪ پیمانکار ۵٪ کارفرما
سپرده حسن انجام کار	۱۰٪	هر صورت وضعیت
پیش پرداخت	۵/۵٪ ۶/۵٪ ۸٪	تحويل زمین تجهیز کارگاه ۳۰٪ پیشرفت کار
		۱۴/۵٪ ۲۲/۵٪

اگر دو مرحله پیش پرداخت داشته باشیم ۱۴/۵٪ کسر و اگر سه مرحله پیش پرداخت داشته باشیم ۲۲/۵٪ کسر می گردد.

علی الحساب تا ۷۰٪ هر صورت وضعیت

* نکته:

هنگام پرداخت علی الحساب کسورات قانونی از آن کسر ولی در پرداخت پیش پرداخت چون هنوز کاری صورت نپذیرفته است کسورات قانونی لحاظ نمی گردد و همچنین علی الحساب در اولین صورت وضعیت بعد از پرداخت کلاً تسویه خواهد شد ولی پیش پرداخت طی صورت وضعیت های متعدد ماقبل آخرین صورت وضعیت مستهلک می شود.

عملیات حسابداری مراحل اجرایی طرح عملیات عمرانی

۱- هنگام انعقاد قرارداد با طرف برنده مناقصه ۵٪ سپرده حسن انجام تعهدات به صورت تضمین پیمانکار لحاظ می گردد و ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

حساب انتظامی - ضمانت تعهدات ××××

طرف حساب انتظامی - ضمانت تعهدات ××××

۲- قبل از شروع اجرای قرارداد دستگاه دولتی باید نسبت به تأمین اعتبار اقدام نماید فرض اگر ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مبلغ قرارداد باشد نحوه تأمین آن به همراه ثبت حسابداری مربوطه را به شرح زیر نشان می دهیم:

(۵٪ سهم کارفرما)

تعهدات قطعی نشده ۱۰۵.۰۰۰.۰۰۰ (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ × ۱۰۵٪)

اندوخته تعهدات قطعی نشده ۱۰۵.۰۰۰.۰۰۰

۳- هنگامی که اعتبارات مربوط به پروژه های عمرانی به سازمان تخصیص داده می شود، ثبت زیر لحاظ می گردد:

اعتبار مصوب ××××

اعتبار تخصیص یافته ××××

۴- از اعتبار تخصیص یافته مبلغی توسط سازمان بابت پروژه‌های عمرانی دریافت می‌گردد و ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

ب بانک پرداخت عمرانی ××××

جاری با خزانه - بودجه عمرانی ××××

۵- در ابتدای اجرای قرارداد مبالغی به عنوان پیش‌پرداخت برای پیمانکار پرداخت می‌گردد که ثبت‌های زیر لحاظ خواهد شد:

۵-۱) حساب انتظامی - ضمانت پیش‌پرداخت ××××

طرف حساب انتظامی - ضمانت پیش‌پرداخت ××××

۵-۲) پیش‌پرداخت سال جاری ××××

ب بانک پرداخت عمرانی ××××

* نکته:

بر خلاف حساب مستقل بودجه جاری هنگام پرداخت مبالغی به عنوان پیش‌پرداخت در پروژه‌های عمرانی چون مبلغ آن با اهمیت است ضمانت نامه مربوطه بایستی اخذ گردد.

۶- صورت وضعیت شماره یک بابت طرح عمرانی مربوط از پیمانکار دریافت و تحویل مهندسین مشاور گردید. ثبت حسابداری ندارد زیرا هنوز این صورت وضعیت مورد تأیید مشاورین سازمان دولتی قرار نگرفته است.

مهندسین مشاور

مهندسین مشاور به مهندسینی اطلاق می‌گردد که دارای تخصص‌های لازم در رشته‌های عمرانی و اخذ ابنیه و رتبه از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بوده و به عنوان مشاور در اختیار کارفرما قرار می‌گیرد و نماینده خود یعنی مهندس ناظر در کارگاه محل پروژه مستقر می‌نماید و به هر صورت وضعیتی که ایشان تأیید نماید قابل پرداخت خواهد بود. برای انتخاب مهندسین مشاور مناقصه برگزار نمی‌گردد و از طریق دعوت نامه دعوت به همکاری می‌گردد. ضمناً بیمه قابل احتساب در خصوص و قرارداد مشاوره ۱۵/۶٪ که ۱۲٪ آن توسط کارفرما و ۳/۶٪ آن توسط مشاورین پرداخت می‌شود.

۷- صورت وضعیت مربوطه تأیید گردیده و توسط سازمان پس از اعمال کسورات قانونی پرداخت می‌گردد. به شرح زیر:

۷-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه طرح) ××××

(رقم صورت وضعیت ۱۰۵٪ = ۵٪ + ۱۰۰٪)

××××

بدهی به سازمان‌ها مالیات

××××

بدهی به سازمان‌ها بیمه

××××

بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)

××××

پیش‌پرداخت

××××

علی‌الحساب

××××

ب بانک پرداخت عمرانی

۷-۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده $\times\times\times\times$ (هر وقت هزینه داشته باشیم این ثبت همیشه لحاظ می شود)

$\times\times\times\times$ تعهدات قطعی نشده

۷-۳) طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت $\times\times\times\times$ (هر وقت پیش پرداخت داشته باشیم ضمانت پیش پرداخت دریافت می شود)

$\times\times\times\times$ حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت

۸- پرداخت بدهی سازمان های دولتی در فاصله یک ماه تعیین شده و بعد از هر صورت وضعیت.

$\times\times\times\times$ بدهی به سازمان ها مالیات $(/۰.۵)$

$\times\times\times\times$ بدهی به سازمان ها بیمه $(/۰.۶/۶)$

$\times\times\times\times$ بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار) $(/۰.۱۰)$

$\times\times\times\times$ بانک پرداخت عمرانی $(/۰.۲۱/۶)$

۹- صورت وضعیت شماره ۲ به مبلغ ۱۸۰ ریال پس از تأیید مهندسین مشاور به مبلغ ۱۷۰ ریال تحویل پیمانکار

گردید و مبلغ مربوطه به پیمانکار پرداخت شد.

$۱۷۰ - ۱۰۰ = ۷۰ \rightarrow$ (صورت وضعیت قبلی شماره ۱ - صورت وضعیت فعلی شماره ۲ = خالص صورت وضعیت)

۹-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه طرح) $\times\times\times\times$ $(۷۰ \times \%۰.۱۰۵ = ۷۳/۵)$

$\times\times\times\times$ بدهی به سازمان ها مالیات $(۷۰ \times \%۰.۵ = ۳/۵)$

$\times\times\times\times$ بدهی به سازمان ها بیمه $(۷۰ \times \%۰.۶/۶ = ۴/۶۲)$

$\times\times\times\times$ بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار) $(۷۰ \times \%۰.۴۰ = ۲۸)$ (به حساب خزانه واریز می شود)

$\times\times\times\times$ بانک پرداخت عمرانی $(۵۸/۳۸)$

۹-۲) بدهی به سازمان ها مالیات $\times\times\times\times$ $(۷۰ \times \%۰.۵ = ۳/۵)$

$\times\times\times\times$ بدهی به سازمان ها بیمه $(۷۰ \times \%۰.۶/۶ = ۴/۶۲)$

$\times\times\times\times$ بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار) $(۷۰ \times \%۰.۴۰ = ۲۸)$ (به حساب خزانه واریز می شود)

$\times\times\times\times$ بانک پرداخت عمرانی $(۱۵/۱۲)$

۱۰- تعدیلات و اصلاحات حساب در پایان سال مالی (بستن و انتقال حساب ها در پایان سال).

در قوانین و مقررات کشورهایی که بر مبنای تعهدی استفاده می نمایند در پایان سال مالی مانده وجوه مصرف

نشده اعتبارات عمرانی خود را به سال بعد منتقل می نمایند ولی در کشور ایران که از مبنای نقدی تعدیل

شده استفاده می گردد این مبلغ (مانده) به عنوان مانده وجوه مصرف نشده می بایست به خزانه انتقال یابد به

استناد ثبت زیر:

$\times\times\times\times$ حساب جاری با خزانه - وجوه عمرانی (موقع برگشت پول)

$\times\times\times\times$ بانک پرداخت عمرانی

بستن حساب‌های موقت به شرح زیر:

اعتبار مصوب ××××

اعتبار تخصیص یافته ××××

جاری با خزانه – بودجه عمرانی ××××

هزینه سال جاری ××××

تعهدات قطعی نشده ×××× (اگر حساب نخواند این حساب اضافه خواهد شد)

بستن حساب‌های پیش پرداخت و علی الحساب و انتقال آن‌ها به سال بعد

حساب‌های پیش پرداخت سال جاری و علی الحساب سال جاری به علت داشتن ماهیت دائمی بسته نخواهد شد و به سال بعد منتقل خواهد گردید. ضمناً این حساب‌ها در قبال انعقاد قرارداد و داشتن اختلاف بین کارفرما و مهندسین مشاور ممکن است تا پایان سال به قطعیت نرسد ثبت‌های زیر برای انتقال به سال بعد صورت می‌پذیرد:

۱) پیش پرداخت سنواتی ××××

علی الحساب سنواتی ××××

پیش پرداخت سال جاری ××××

علی الحساب سال جاری ××××

۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده ××××

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

۳) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ××××

پیش پرداخت سنواتی ××××

علی الحساب سنواتی ××××

در پایان سال پیمان مربوط تکمیل می‌گردد و به عنوان یک دارایی سرمایه‌ای در اختیار ج. ا. ا. قرار می‌گیرد.

ساختمان – دارایی ثابت ××××

دارایی در جریان تکمیل ××××

مثال:

در بودجه سال ۱۳۸۵ یکی از سازمان‌های دولتی در استان اصفهان بابت احداث یک استادیوم ورزشی اعتباری از محل عمرانی به مبلغ ۴۶.۷۱۶.۰۰۰ ریال پیشنهاد و مورد تصویب در بودجه سال ۸۵ گردید. اطلاعات زیر مربوط عبارت است از:

- ۱- دریافت ابلاغ اعتبار از سازمان برنامه و بودجه و ثبت آن در دفاتر.
- ۲- دریافت ابلاغ تخصیص اعتبار یک ساله به مبلغ ۴۵.۲۱۶.۰۰۰ ریال.
- ۳- کل مبلغ تخصیص یافته توسط این سازمان دریافت گردید.
- ۴- قراردادی به مبلغ ۴۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال با پیمانکار منعقد و تأمین اعتبار گردید.

- ۵- در طول سال مالی ۸۵ مبلغ ۳.۵۰۰.۰۰۰ ریال به عنوان پیش‌پرداخت و ۴.۸۰۰.۰۰۰ ریال به عنوان علی‌الحساب پرداخت گردیده است. (علی‌الحساب پرداختی است که به علت مشخص نگردیدن مبلغ واقعی پرداخت می‌گردد).
- ۶- کل موضوع پروژه طی یک صورت وضعیت به مبلغ ۳۹.۰۰۰.۰۰۰ ریال با تأیید مهندسین مشاور تحویل سازمان گردید و سازمان پس از کسر ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال پیش‌پرداخت و ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال علی‌الحساب مابقی به پیمانکار پرداخت شد.
- مطلوب است:
- با واریز کسورات قانونی به حساب‌های مربوطه فعالیت‌های مالی فوق را در دفتر روزنامه ثبت نموده و در پایان سال حساب‌های موقت و دائمی را بسته و حساب‌های دائمی به سال بعد منتقل گردد.

۴۶.۷۱۶.۰۰۰	(۱) جاری با خزانه - بودجه عمرانی
۴۶.۷۱۶.۰۰۰	اعتبار مصوب
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	(۲) اعتبار مصوب
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	(۳) بانک پرداخت عمرانی
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	جاری با خزانه - بودجه عمرانی
(۴۲.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۱۰۵) ۴۴.۱۰۰.۰۰۰	(۴-۱) تعهدات قطعی نشده
۴۴.۱۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
(۴۲.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۵) ۲.۱۰۰.۰۰۰	(۴-۲) حساب انتظامی - تضمین حسن انجام تعهدات
۲.۱۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین انجام تعهدات
۳.۵۰۰.۰۰۰	(۵-۱) پیش‌پرداخت سال جاری
۴.۸۰۰.۰۰۰	علی‌الحساب سال جاری
۸.۳۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
(استثنائاً فعلاً کسورات محاسبه نمی‌کنیم)	
۳.۵۰۰.۰۰۰	(۵-۲) حساب انتظامی - تضمین پیش‌پرداخت
۳.۵۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین پیش‌پرداخت
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۱۰۵) ۴۰.۹۵۰.۰۰۰	(۶-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه عمرانی)
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۵) ۱.۹۵۰.۰۰۰	بدهی به سازمان‌ها مالیات
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۶/۶) ۲.۵۷۴.۰۰۰	بدهی به سازمان‌ها بیمه
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × ٪۱۰) ۳.۹۰۰.۰۰۰	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش‌پرداخت
۴.۰۰۰.۰۰۰	علی‌الحساب
۲۵.۵۲۶.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
۳.۰۰۰.۰۰۰	(۶-۲) حساب انتظامی - تضمین پیش‌پرداخت
۳.۰۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین پیش‌پرداخت

۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۶-۳) تعهدات قطعی نشده
۴۰.۹۵۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱.۹۵۰.۰۰۰	۶-۴) بدهی به سازمان‌ها مالیات
۲.۵۷۴.۰۰۰	بدهی به سازمان‌ها بیمه
۳.۹۰۰۰.۰۰۰	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
۸.۴۲۴.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
بستن حساب‌ها	
۲.۹۶۶.۰۰۰	۷) جاری با خزانه - بودجه عمرانی
۲.۹۶۶.۰۰۰	حساب بانک پرداخت عمرانی
۱.۵۰۰.۰۰۰	۸) اعتبار مصوب
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
۴.۴۶۶.۰۰۰	جاری با خزانه - بودجه عمرانی
۴۰.۹۵۰.۰۰۰	دارایی در جریان تکمیل (هزینه)
۱.۳۰۰.۰۰۰ (اختلاف حساب)	تعهدات قطعی نشده
۵۰۰.۰۰۰	۹-۱) پیش پرداخت سنواتی
۸۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
۵۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری
۸۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری
۱.۳۰۰.۰۰۰	۹-۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱.۳۰۰.۰۰۰	اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
۱.۳۰۰.۰۰۰	۹-۳) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
۵۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
۸۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی

اعتبار تخصیص یافته		اعتبار مصوب		جاری با خزانه - بودجه عمرانی	
۴۵.۲۱۶.۰۰۰		۴۶.۷۱۶.۰۰۰	۴۵.۲۱۶.۰۰۰	۴۵.۲۱۶.۰۰۰	۴۶.۷۱۶.۰۰۰
		۱.۵۰۰.۰۰۰ م			* ۲.۹۶۶.۰۰۰
					۴.۴۶۶.۰۰۰ م
بانک پرداخت عمرانی		اندوخته تعهدات قطعی نشده		تعهدات قطعی نشده	
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	۸.۳۰۰.۰۰۰	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۴۴.۱۰۰.۰۰۰	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۴۴.۱۰۰.۰۰۰
	۲۵.۵۲۶.۰۰۰				
	۸.۴۲۴.۰۰۰				
	* ۲.۹۶۶.۰۰۰				
	۲.۹۶۶.۰۰۰ م				
* مانده وجوه مصرف نشده		علی الحساب سال جاری		پیش پرداخت سال جاری	
		۴.۸۰۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۳.۵۰۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰
		۸۰۰.۰۰۰		۵۰۰.۰۰۰	
دارایی در جریان تکمیل (هزینه)					
	۴.۹۵۰.۰۰۰				

مثال:

۱- اعتبارات عمرانی یک سازمان دولتی که در قالب دو برنامه و چهار طرح شامل برنامه ایجاد و تکمیل بیمارستان‌ها در قالب دو طرح تشکیل بیمارستان‌ها ۱.۲۰۰.۰۰۰ ریال و طرح آسایشگاه ۶۰۰.۰۰۰ ریال جمعاً ۱.۸۰۰.۰۰۰ ریال، برنامه ایجاد مراکز درمانی و توان بخشی در قالب دو طرح ایجاد مرکز توان بخشی به مبلغ ۷۵۰.۰۰۰ ریال و طرح ایجاد مرکز درمان ۱.۴۵۰.۰۰۰ ریال جمعاً ۲.۲۰۰.۰۰۰ ریال و در مجموع کل اعتبارات عمرانی این سازمان به مبلغ ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال مصوب و به سازمان مربوط ابلاغ گردید.

ثبت:

حساب جاری با خزانه - بودجه عمرانی ۴.۰۰۰.۰۰۰
اعتبار مصوب ۴.۰۰۰.۰۰۰

۲- ۹۰٪ اعتبارات مصوب هر یک از طرح‌های فوق تخصیص داده شد.

ثبت:

اعتبار مصوب ۳.۶۰۰.۰۰۰ $(۴.۰۰۰.۰۰۰ \times ۹۰\%)$
اعتبار تخصیص یافته ۳.۶۰۰.۰۰۰

۳- حساب‌های اول دوره این سازمان که از تراز مانده حساب آن استخراج شده است به شرح زیر می‌باشد:
تراز مانده حساب

شرح	بدهکار	بستانکار
پیش پرداخت سنواتی	۳۰.۰۰۰	
علی الحساب سنواتی	۲۵.۰۰۰	
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی		۵۵.۰۰۰
حساب انتظامی - تضمینات	۱۰۲.۷۵۰	
طرف حساب انتظامی - تضمینات		۱۰۲.۷۵۰

ثبت:

پیش پرداخت سنواتی ۳۰.۰۰۰
علی الحساب سنواتی ۲۵.۰۰۰
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۵۵.۰۰۰

۴- فرض می‌شود هر چهار طرح عمرانی پس از انجام تشریفات قانونی و تعیین برنده مناقصه در چهار قرارداد و به مبلغ‌های زیر به پیمانکار واحدی واگذار گردید.

- ۱- قرارداد طرح تکمیل بیمارستان‌ها به مبلغ ۱.۰۲۰.۰۰۰ ریال
  - ۲- قرارداد طرح ایجاد آسایشگاه به مبلغ ۵۱۰.۰۰۰ ریال
  - ۳- قرارداد طرحی ایجاد مرکز توان بخشی A به مبلغ ۶۳۷.۵۰۰ ریال
  - ۴- قرارداد مربوط به ایجاد مرکز درمان و توان بخشی به مبلغ ۱.۲۳۲.۵۰۰ ریال
- جمعاً به مبلغ ۳.۴۰۰.۰۰۰ ریال

ثبت:

حساب انتظامی - تضمین سپرده حسن انجام تعهدات 170.000 ($3.400.000 \times 5\%$)
 طرف حساب انتظامی - تضمین سپرده حسن انجام تعهدات 170.000

۵- با فرض آنکه حق بیمه سهم کارفرما $4/4\%$ باشد این سازمان نسبت به تأمین اعتبار نموده است.

ثبت:

تعهدات قطعی نشده $3.549.600$ ($3.400.000 \times 104/4\%$)
 اندوخته تعهدات قطعی نشده $3.549.600$

۶- مبلغ $3.570.000$ ریال از محل اعتبارات تخصیص یافته از سازمان دریافت گردید.

ثبت:

بانک پرداخت عمرانی $3.570.000$
 جاری با خزانه - بودجه عمرانی $3.570.000$

۷- 10% مبلغ هر یک از قراردادهای در قبال دریافت ضمانت نامه به عنوان پیش پرداخت به پیمانکار پرداخت شد.

ثبت:

(۱) حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت 340.000 ($3.400.000 \times 10\%$)
 طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت 340.000
 (۲) پیش پرداخت سال جاری 340.000
 بانک پرداخت عمرانی 340.000

۸- صورت وضعیت شماره ۱ بابت کلیه طرحها به مبلغ $1.200.000$ ریال دریافت و سازمان با تأیید مهندسین مشاور پس از کسر $5/5\%$ مالیات، 6% حق بیمه، 10% سپرده حسن انجام کار و کسر 30% پیش پرداخت پرداخت شده و در نهایت $0/02$ عوارض ارزش افزوده بابت کالاهای خریداری شده در صورت وضعیت.

ثبت:

(۱) دارایی در جریان تکمیل - هزینه عمرانی $1.252.800$ ($1.200.000 \times 104/4\%$)
 بدهی به سایر سازمانها - مالیات تکلیفی 66.000 ($1.200.000 \times 5/5\%$)
 بدهی به سایر سازمانها - بیمه 72.000 ($1.200.000 \times 6\%$)
 بدهی به سایر سازمانها - ارزش افزوده 2.400 ($1.200.000 \times 0/02$)
 بدهی به سایر سازمانها - سپرده حسن انجام کار 120.000 ($1.200.000 \times 10\%$)
 پیش پرداخت سال جاری 102.000 ($3.400.000 \times 30\%$)
 بانک پرداخت عمرانی 890.400
 (۲) طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت 102.000
 حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت 102.000

۳) اندوخته تعهدات قطعی نشده ۱.۲۵۲.۸۰۰**تعهدات قطعی نشده ۱.۲۵۲.۸۰۰**

۹- کسورات قانونی به حساب سازمان‌های دولتی واریز گردید.

ثبت:

۶۶.۰۰۰	$(۱.۲۰۰.۰۰۰ \times \frac{۵}{۵})$	بدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی
۷۲.۰۰۰	$(۱.۲۰۰.۰۰۰ \times \frac{۶}{۶})$	بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه
۲.۴۰۰	$(۱.۲۰۰.۰۰۰ \times \frac{۰.۰۰۲}{۰.۰۰۲})$	بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده
۱۲۰.۰۰۰	$(۱.۲۰۰.۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰})$	بدهی به سایر سازمان‌ها - سپرده حسن انجام کار
۲۶۰.۴۰۰		بانک پرداخت عمرانی

۱۰- صورت وضعیت شماره ۲ به مبلغ ۲.۴۵۰.۰۰۰ ریال در قالب طرح‌های به شرح زیر:

طرح تکمیل بیمارستان ۷۵۰.۰۰۰ ریال

طرح ایجاد آسایشگاه ۴۰۰.۰۰۰ ریال

طرح ایجاد توان بخشی A ۴۵۰.۰۰۰ ریال

طرح مرکز درمانی ۸۵۰.۰۰۰ ریال

بوده است. ضمن آنکه این قرارداد در صورت وضعیت شماره یک به ترتیب ۳۵۰.۰۰۰ ریال، ۱۵۰.۰۰۰ ریال، ۲۵۰.۰۰۰ ریال و ۴۵۰.۰۰۰ ریال بوده است. لازم به توضیح است مهندسین مشاور تمام طرح‌ها را با صورت وضعیت ارائه شده مورد تأیید قرار داده و فقط مرکز توان بخشی A را به علت مشکلات مورد اعتراض قرار داده و ۷۰٪ آن را با عنوان علی‌الحساب به پیمانکار پرداخت نموده است. ضمناً ۴۰٪ مبلغ اولیه پیش‌پرداخت به عنوان قسط دوم از حساب‌ها کسر و باقی مانده به پیمانکار پرداخت شد.

ثبت:

صورت وضعیت ۱ - صورت وضعیت ۲ = خالص صورت وضعیت

✓ $۴۰۰.۰۰۰ = ۷۵۰.۰۰۰ - ۳۵۰.۰۰۰$ = تکمیل بیمارستان✓ $۲۵۰.۰۰۰ = ۴۰۰.۰۰۰ - ۱۵۰.۰۰۰$ = تکمیل آسایشگاه✓ $۱۴۰.۰۰۰ = ۴۵۰.۰۰۰ - ۲۵۰.۰۰۰ = ۲۰۰.۰۰۰ \times \frac{۷۰}{۱۰۰}$ = توان بخشی A✓ $۴۰۰.۰۰۰ = ۸۵۰.۰۰۰ - ۴۵۰.۰۰۰$ = درمانی۱.۱۹۰.۰۰۰**۱) دارایی در جریان تکمیل - هزینه عمرانی ۱.۱۰۲.۳۶۰** $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۱۰۴}{۱۰۰}) = ۱.۲۴۲.۳۶۰ - ۱۴۰.۰۰۰$

۱۴۰.۰۰۰

علی‌الحساب سال جاریبدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی ۶۵.۴۵۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۵}{۵})$ بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه ۷۱.۴۰۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۶}{۶})$ بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده ۲.۳۸۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۰.۰۰۲}{۰.۰۰۲})$ بدهی به سایر سازمان‌ها - سپرده حسن انجام ۱۱۹.۰۰۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰})$ پیش‌پرداخت سال جاری ۱۲۶.۰۰۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times \frac{۴۰}{۱۰۰})$

بانک پرداخت عمرانی ۸۴۸.۱۳۰

- (۲) طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۱۳۶.۰۰۰
حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۱۳۶.۰۰۰
(۳) اندوخته تعهدات قطعی نشده ۱.۱۰۲.۳۶۰
تعهدات قطعی نشده ۱.۱۰۲.۳۶۰

۱۱- کسورات قانونی به حساب سازمان‌های دولتی انتقال یافت.

ثبت:

- بدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی ۶۵.۴۵۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times ۵/۵\%)$
بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه ۷۱.۴۰۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times ۶\%)$
بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده ۲.۳۸۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times ۰/۰۰۲)$
بدهی به سایر سازمان‌ها - سپرده حسن انجام ۱۱۹.۰۰۰ $(۱.۱۹۰.۰۰۰ \times ۱۰\%)$
بانک پرداخت عمرانی ۲۵۸.۲۳۰

۱۲- مبلغ ۳۵۰.۰۰۰ ریال به عنوان پیش‌پرداخت مجدد به پیمانکار پرداخت گردید.

ثبت:

- (۱) حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۳۵۰.۰۰۰
طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۳۵۰.۰۰۰
(۲) پیش‌پرداخت سال جاری ۳۵۰.۰۰۰
بانک پرداخت عمرانی ۳۵۰.۰۰۰

۱۳- آخرین صورت وضعیت موقت مربوط به طرح‌های سال‌های گذشته به مبلغ ۱.۴۵۵.۰۰۰ ریال با تأیید مهندسین مشاور به ذی‌حساب ارسال گردید. ضمن آن که صورت وضعیت قبلی ۱.۴۰۰.۰۰۰ ریال بوده است.

ثبت:

- (۱) دارایی در جریان تکمیل - هزینه از محل پیش‌پرداخت سنواتی ۵۵.۰۰۰ $(۱.۴۴۵.۰۰۰ - ۱.۴۴۰.۰۰۰)$
پیش‌پرداخت سنواتی ۳۰.۰۰۰
علی‌الحساب سنواتی ۲۵.۰۰۰
(۲) طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۳۰.۰۰۰ (همیشه فقط برای پیش‌پرداخت تضمین می‌گیریم)
حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت ۳۰.۰۰۰

۱۴- آخرین صورت وضعیت موقت مربوط به طرح‌های عمرانی سال جاری و قطعی نمودن علی‌الحساب مربوط به توان‌بخشی A و اعمال کسورات قانونی از پیش تعریف شده به شرح زیر تأیید و به پیمانکار پرداخت شد:

- طرح تکمیل بیمارستان ۱.۰۲۰.۰۰۰ ریال
طرح ایجاد آسایشگاه ۵۱۰.۰۰۰ ریال
طرح ایجاد توان‌بخشی A ۶۳۷.۵۰۰ ریال
طرح مرکز درمانی ۱.۲۳۲.۵۰۰ ریال

بوده است. ضمن آن که کسورات قانونی نیز به حساب‌های مربوطه واریز گردید.

ثبت:

صورت وضعیت ۲ - صورت وضعیت ۳ = خالص صورت وضعیت

$$270.000 \checkmark = 1.020.000 - 750.000 = \text{تکمیل بیمارستان}$$

$$110.000 \checkmark = 510.000 - 400.000 = \text{تکمیل آسایشگاه}$$

$$247.500 = 140.000 (\text{پرداخت قبلی} + 250.000) - 637.500 = \text{توان بخشی A}$$

$$382.500 \checkmark = 1.232.500 - 850.000 = \text{درمانی}$$

$$1.010.000$$

$$(1.010.000 \times 10\% / 4 + 140.000) 1.194.440 \quad \text{۱) دارایی در جریان تکمیل - هزینه عمرانی}$$

$$55.550 (1.010.000 \times 5\% / 5) \quad \text{بدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی}$$

$$60.600 (1.010.000 \times 6\% / 6) \quad \text{بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه}$$

$$2020 (1.010.000 \times 2\% / 10) \quad \text{بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده}$$

$$10100 (1.010.000 \times 1\% / 10) \quad \text{بدهی به سایر سازمان‌ها - سپرده حسن انجام}$$

$$452.000 \quad \text{پیش پرداخت سال جاری (مانده حساب T سال جاری)}$$

$$140.000 \quad \text{علی الحساب سال جاری}$$

$$382.270 \quad \text{بانک پرداخت عمرانی}$$

$$452.000 \quad \text{۲) طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت}$$

$$*452.000 \quad \text{حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت}$$

$$1.194.440 \quad \text{۳) اندوخته تعهدات قطعی نشده}$$

$$1.194.440 \quad \text{تعهدات قطعی نشده}$$

۱۵- هر دو طرح سال‌های قبل و سال جاری تحویل موقت گردید و ضمانت‌نامه‌های حسن انجام تعهدات (۵۰٪) آزاد شد.

ثبت:

$$72.750 (1.455.000 \times 5\%) \quad \text{۱) طرف حساب انتظامی - تضمینات}$$

$$72.750 \quad \text{حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت}$$

$$170.000 (3.400.000 \times 5\%) \quad \text{۲) طرف حساب انتظامی - تضمینات}$$

$$170.000 \quad \text{حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت}$$

۱۶- صورت وضعیت قطعی طرح احداث درمانگاه به مبلغ ۱.۴۵۰.۰۰۰ ریال تأیید و به ذی حساب ارسال گردید. ضمناً با توجه به صورت وضعیت‌های شماره ۳، مبلغ ناخالص کارکرد قابل پرداخت عبارتند از بیمارستان ۲۷۰.۰۰۰ ریال، آسایشگاه ۱۱۰.۰۰۰ ریال، توانبخشی A ۲۴۷.۵۰۰ ریال و مرکز درمان ۳۸۲.۵۰۰ ریال که جمعاً ۱.۰۱۰.۰۰۰ ریال می‌باشد و در ضمن صورت وضعیت قطعی همه پروژه‌ها تحویل و تحویل قطعی صورت پذیرفت.

پاسخ:

مبلغ صورت وضعیت کلی برای سال قبل ۱.۴۵۵.۰۰۰ ریال بوده ولی در صورت وضعیت قطعی به مبلغ ۱.۴۵۰.۰۰۰ ریال کاهش و تأیید شده است و مبلغ ۵.۰۰۰ ریال اضافه به پیمانکار پرداخت شده است که از پیمانکار بایستی پس گرفته شود.

$$\text{هزینه طرح عمرانی سنواتی} = ۱.۴۵۵.۰۰۰ - ۱.۴۵۰.۰۰۰ = ۵.۰۰۰$$

ثبت:

هزینه طرح عمرانی سنواتی	
۱.۴۵۵.۰۰۰	۵.۰۰۰
۱.۴۵۰.۰۰۰	

(۱) بانک پرداخت عمرانی ۴.۶۳۵ (۱.۴۵۵.۰۰۰ × ۵٪)

بدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی ۲۷۵ (۵.۰۰۰ × ۵٪/۵)

بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه ۸۰ (۵.۰۰۰ × ۱٪/۶) سهم کارفرما که قبلاً کسر گردیده است.

بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده ۱۰ (۵.۰۰۰ × ۰٪/۰۰۲)

هزینه طرح عمرانی سنواتی ۵.۰۰۰ (۵.۰۰۰ × ۵٪/۵)

(۲) بدهی به بیمه بابت سهم کارفرما ۲۲۰ (۵.۰۰۰ × ۴٪/۴)

هزینه طرح عمرانی ۲۲۰ (بازگرداندن بیمه پرداختی به پیمانکار)

(۳) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۴.۶۳۵

بانک پرداخت عمرانی ۴.۶۳۵

بدهی به سایر سازمان‌ها - مالیات تکلیفی ۵۵.۲۷۵

بدهی به سایر سازمان‌ها - بیمه ۶۰.۳۰۰

بدهی به سایر سازمان‌ها - ارزش افزوده ۲۰.۱۰

بدهی به سایر سازمان‌ها - سپرده حسن انجام کار ۱۰۱.۰۰۰

بانک پرداخت عمرانی ۲۱۸.۵۸۵

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۵۸۵ (۲۲۰ + ۲۷۵ + ۸۰ + ۱۰)

بانک پرداخت عمرانی ۵۸۵ (خود دستگاه پرداخت می کند)

در ثبت مربوط بابت طرحی که در سال قبل با احتساب کسورات قانونی ۵.۰۰۰ ریال و همچنین ۲۲۰ ریال بابت بیمه به حساب دولت منظور و مبلغ ۴.۶۳۵ ریال به پیمانکار پرداخت شده ولی کسورات قانونی هنوز به حساب سازمان‌های دولتی منظور نشده بود که با مشاهده آخرین صورت وضعیت مشخص شد این مبلغ اضافی پرداخت شده و بایستی از پیمانکار اخذ و به خزانه برگشت شود. ضمناً کسورات قانونی نیز حذف و مبلغ آن نیز به خزانه برگشت شو که ثبت‌های زیر موید این امر می باشد:

بستن حساب‌ها در پایان سال

بر اساس قاعده اصلاحات و تعدیلات پایان سال می بایست با رعایت اولویت مراحل زیر را انجام داد:

۱- تسویه حساب تنخواه گردان پرداخت (مانده ندارد).

۲- تسویه کسورات قانونی (به حساب‌های مربوطه واریز شده است).

۳- تعیین وجوه مانده مصرف نشده سال جاری و انتقال آن به خزانه به شکل زیر:

(بانک پرداخت عمرانی + تنخواه گردان پرداخت + علی الحساب سال جاری + هزینه) - جاری با خزانه - بودجه عمرانی = تعیین مانده وجوه مصرف نشده

$$\text{مانده وجوه مصرف نشده: } ۲۰.۴۰۰ = (۳.۵۴۱.۶۰۰) - (۳.۵۷۰.۰۰۰)$$

ثبت:

حساب جاری با خزانه - بودجه عمرانی ۲۰.۴۰۰

بانک پرداخت عمرانی ۲۰.۴۰۰

۴- بستن حساب‌های موقت به شکل زیر:

ثبت:

اعتبار مصوب ۴۰۰.۰۰۰

اعتبار تخصیص یافته ۳.۶۰۰.۰۰۰

جاری با خزانه - بودجه عمرانی ۴۵۰.۴۰۰

هزینه از محل سال جاری ۳.۵۴۹.۶۰۰

تعهدات قطعی نشده

صفر (چون مانده پیش‌پرداخت سال جاری و علی‌الحساب سال جاری صفر است)

۵- بستن حساب‌های سنواتی به شکل زیر:

ثبت:

اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی ۴۹.۷۸۰

هزینه از محل اعتبارات سنواتی ۴۹.۷۸۰

ه. از محل پیش‌پرداخت

و علی‌الحساب سنواتی

۵۵.۰۰۰	۵.۲۲۰
۴۹.۷۸۰	

۶- در صورت داشتن پیش‌پرداخت و علی‌الحساب در طول سال جاری به شکل زیر بسته و به سال بعد منتقل می‌گردد:

ثبت:

اندوخته تعهدات قطعی نشده ×××××

××××

اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی

پیش‌پرداخت سنواتی ××××

علی‌الحساب سنواتی ××××

پیش‌پرداخت سال جاری ××××

علی‌الحساب سال جاری ××××

بانک پرداخت عمرانی	
۳۴۰.۰۰۰	۳.۵۷۰.۰۰۰
۸۹۰.۴۰۰	۴.۶۳۵
۲۶۰.۴۰۰	
۸۴۸.۱۳۰	
۲۵۸.۲۳۰	
۳۵۰.۰۰۰	
۲۱۸.۵۸۵	
۵۸۵	
	۲۰.۴۰۰
پیش‌پرداخت سال جاری	
۱۰۲.۰۰۰	۳۴۰.۰۰۰
۱۳۶.۰۰۰	۳۵۰.۰۰۰

اعتبار مصوب	
۴.۰۰۰.۰۰۰	۳.۶۰۰.۰۰۰
	۴۰۰.۰۰۰
دارایی در جریان تکمیل - ه. عمرانی	
	۱.۲۵۳.۸۰۰
	۱.۱۰۲.۳۶۰
	۱.۱۹۴.۴۴۰
	۳.۵۴۹.۶۰۰
بدهی به سایر سازمان‌ها- بیمه	
۶۰.۶۰۰	۲۲۰ + ۸۰
ارزش افزوده	
۲۰.۲۰	۱۰

جاری با خزانه - بودجه عمرانی	
۳.۵۷۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰
	۴.۳۰۰.۰۰۰
	۲۰.۴۰۰
	۴۵۰.۴۰۰
بدهی به سایر سازمان‌ها- مالیات	
۵۵.۵۵۰	۲۷۵
۵۵.۲۷۵	
اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی	
۵۵.۰۰۰	
اعتبار تخصیص یافته	

۴۵۲.۰۰۰	*۴۵۲.۰۰۰	۲.۰۱۰	۳.۶۰۰.۰۰۰	۳.۶۰۰.۰۰۰
ه. از محل پ.پ و علی الحساب سنواتی		تعهدات قطعی نشده	پیش پرداخت سنواتی	
۵.۰۰۰	۵۵.۰۰۰	۱.۲۵۲.۸۰۰	۳۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰
۲۲۰		انداخته تعهدات قطعی نشده	علی الحساب سنواتی	
	۴۹.۷۸۰	۳.۵۴۹.۶۰۰	۲۵.۰۰۰	۲۵.۰۰۰

حساب مستقل وجوه اختصاصی

برای نگهداری حساب درآمدهای اختصاصی به عنوان یکی از منابع مالی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که در راستای فعالیت‌های خاصی وصول و مصرف می‌شود از حساب مستقلی به نام حساب مستقل وجوه اختصاصی استفاده گردیده و از محل وصول درآمدهای اختصاصی هزینه‌های مربوط به آن درآمد را پرداخت می‌نماید.

درآمد اختصاصی

عبارت است از درآمدهایی که به موجب قانون برای مصرف یا مصارف خاص در بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد اختصاصی منظور می‌گردد و این شرط کافی برای شناخت درآمدهای اختصاصی می‌باشد.

فرق درآمدهای اختصاصی و درآمدهای عمومی

- ۱- موارد مصرف درآمدهای عمومی که در جریان فعالیت‌های عادی و روزمره وزارتخانه‌ها وصول می‌گردد مشخص نبوده و به مصرف عموم می‌رسد.
- ۲- مصرف درآمدهای اختصاصی معمولاً تابع مقررات و ضوابط خاص می‌باشد در حالی که درآمدهای عمومی تابع مقررات عمومی خواهد بود.

تشابه درآمد اختصاصی و درآمدهای عمومی

- هر دو به موجب مجوز قانونی وصول و به خزانه واریز می‌گردد.

مقررات مربوط به درآمد اختصاصی

- ۱- تعهد و پرداخت این نوع درآمد از اول فروردین ماه تا پایان اسفندماه وصول و قابل هزینه است و مانده این وجوه بعد از پایان سال به خزانه برگشت داده می‌شود.
- ۲- مبنای مورد عمل حسابداری برای این نوع درآمدها همانند جاری مبنای نقدی تعدیل شده می‌باشد.
- ۳- میزان تخصیص اعتبار اختصاصی منوط به وصول درآمدهای اختصاصی می‌باشد.
- ۴- وصول درآمدهای اختصاصی بیش از میزان پیش‌بینی شده قابل مصرف نبوده و به سرجمع درآمدهای عمومی اضافه خواهد شد.

ردیف	پیش‌بینی	وصولی	اعتبار مصوب	هزینه	درآمد عمومی
۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	--
۲	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۸۰	--
۳	۱۰۰	۱۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰

عملیات حسابداری مربوط به حسابداری بودجه‌ای، وصولی درآمدها و پرداخت هزینه‌های اختصاصی

۱- فرض می‌شود در سازمان دولتی الف مبلغ به عنوان درآمد اختصاصی پیش‌بینی و به همان اندازه اجازه هزینه مصوب گردیده است که به ثبت زیر انجام می‌پذیرد:

ثبت:

xxxx	حساب جاری با خزانه - بودجه اختصاصی
xxxx	اعتبار مصوب

۲- هنگامی که مبلغی به عنوان درآمد اختصاصی وصول می‌گردد و اعلامیه آن از بانک به سازمان ارسال می‌شود ثبت زیر انجام می‌شود: (درآمد به محض وصول)

ثبت:

xxxx	بانک تمرکز اختصاصی
xxxx	درآمد اختصاصی

۳- با توجه به این که حساب بانک تمرکز درآمد اختصاصی یک حساب رابط یک طرفه بوده و بانک‌ها در پایان هر ماه موظفند این حساب‌ها را به حساب‌های اصلی خزانه انتقال دهند که در آن صورت ثبت زیر لحاظ می‌شود:

ثبت:

xxxx	خزانه تمرکز وجوه اختصاصی
xxxx	بانک تمرکز وجوه اختصاصی

۴- به جهت اینکه درآمد اختصاصی بوده و نیازی به تخصیص در این نوع حساب نمی‌باشد لذا از تخصیص استفاده نمی‌کنیم.

۵- هنگامی که سازمان تقاضای (درخواست) وجه از درآمد اختصاصی را بابت درآمدهای اختصاصی وصولی ارسال به خزانه داشته باشد هنگام درخواست وجه ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

ثبت:

xxxx	اعتبار مصوب
xxxx	جاری با خزانه - بودجه اختصاصی

۶- هنگام واریز مبلغ به حساب دستگاه ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

ثبت:

xxxx	بانک پرداخت وجوه اختصاصی
xxxx	خزانه تمرکز وجوه اختصاصی

۷- هنگامی که سازمان پرداخت‌هایی به شکل هزینه، پیش‌پرداخت و علی‌الحساب از محل اختصاصی را داشته باشد ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

ثبت:

هزینه از محل اعتبار اختصاصی   ××××

پیش‌پرداخت اختصاصی   ××××

علی‌الحساب اختصاصی   ××××

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

۸- عملیات حسابداری مربوط به درآمدهای اختصاصی که در سال‌های قبل در قالب پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی برداشت گردیده و در سال جاری یا به صورت تحویل خدمت و یا به صورت برگشت وجوه نقد به حساب دستگاه اجرایی تسویه می‌گردد.

الف) اگر با تحویل کالا پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی تحقق پیدا کند ثبت زیر هنگام تحویل کالا لحاظ خواهد شد:

هزینه سال جاری   ××××

پیش‌پرداخت سال جاری   ××××

علی‌الحساب سال جاری   ××××

هزینه از محل اعتبار سنواتی   ××××

پیش‌پرداخت سنواتی   ××××

علی‌الحساب سنواتی   ××××

در پایان سال هزینه از محل پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی به شرح زیر بسته خواهد شد:

اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی   ××××

هزینه از محل پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی   ××××

ب) اگر حساب‌های پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی به صورت نقدی و بدون تحویل کالا به دستگاه دولتی برگشت داده شود ثبت زیر لحاظ گردیده و این مبالغ باید مستقیماً توسط دستگاه دولتی به خزانه عودت داده می‌شود.

ثبت:

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

پیش‌پرداخت سنواتی (اختصاصی)   ××××

علی‌الحساب سنواتی (اختصاصی)   ××××

هنگام برگشت پول به خزانه:

ثبت:

اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب سنواتی   ××××

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

عملیات حسابداری مربوط به درآمد اختصاصی واحدهای تابعه و نحوه انعکاس آن‌ها در دفاتر سازمان یا مرکز

اگر سازمان مرکزی دارای واحدهای تابعه در استان‌ها و شهرستان‌ها درآمدهای اختصاصی آن‌ها می‌بایست به صورت متمرکز در سازمان مرکزی منظور گردیده و حسابداری آن و همچنین نگهداری دفاتر و تهیه و تنظیم صورت‌های مالی بر عهده سازمان مرکزی می‌باشد.

با توجه به سیستم حسابداری مربوط به شکل زیر لحاظ می‌گردد:

۱- هنگامی که استان‌ها درآمد اختصاصی در استان خود وصول می‌نمایند ثبت زیر در دفاتر آن‌ها به شکل زیر لحاظ می‌گردد:

ثبت:

بانک درآمد اختصاصی ×××× (بانک تمرکز)

درآمد اختصاصی وصولی ××××

* نکته:

انعکاس همزمان وصول درآمدهای اختصاصی محلی در دفاتر سازمان مرکزی ضرورتی ندارد.

۲- بانک‌های دولتی موظفند در پایان هر ماه مبالغ واریزی به حساب‌های درآمدهای اختصاصی را مستقیماً به حساب خزانه منتقل و مراتب را به واحدهای تابعه در محل و سازمان مرکزی و خزانه با ارسال اعلامیه انتقال اطلاع می‌دهد.
الف: هنگامی که واحد محلی اعلامیه مربوط را دریافت می‌نماید ثبت زیر را انجام می‌دهد:

ثبت:

درآمد اختصاصی ارسالی ××××

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ××××

ب: هنگامی که سازمان مرکزی اعلامیه انتقال درآمدهای محلی به خزانه را دریافت می‌کند ثبت زیر را در دفاتر مرکز لحاظ می‌کنند:

ثبت:

خزانه-تمرکز وجوه اختصاصی ××××

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ×××× (جاری از محل اعتبار اختصاصی واحدهای تابعه)

۳- هنگامی که واحدهای تابعه صورت حساب‌های اختصاصی خود را به سازمان مرکزی ارسال می‌نمایند در دفاتر محلی و مرکزی ثبت‌های زیر لحاظ می‌گردد:

الف) ثبت:

درآمد اختصاصی وصولی ××××

درآمد اختصاصی ارسالی ××××

ب) هنگامی که سازمان مرکزی مدارک مربوطه را از واحد تابعه دریافت می‌نماید ثبت زیر را در دفاتر مرکزی لحاظ می‌نماید:

ثبت:

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ××××

درآمد اختصاصی ××××

* نکته:

حساب جاری اختصاصی با واحدهای تابعه یک حساب واسطه بوده و مانده آن نشان دهنده میزان صورت حسابهای تحویل نشده واحدهای تابعه به مرکزی می باشد.

نحوه حسابداری هزینه های صورت گرفته در دفاتر محلی و مرکزی هنگامی که واحدهای محلی برای انجام هزینه های خود از مرکز مبلغی را درخواست می نماید و این مبالغ به حساب آنها واریز می گردد. ثبت های زیر در دفاتر مرکزی و محلی به شرح زیر لحاظ می گردد:

ثبت در دفاتر مرکز:

پیش پرداخت سال جاری از محل اختصاصی   ××××

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

ثبت در دفاتر محلی:

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

دریافتی از محل اعتبار اختصاصی   ××××

هنگامی که هزینه هایی در واحدهای تابعه انجام می شود، ثبت زیر در دفاتر واحدهای محلی به شکل زیر لحاظ می گردد:

ثبت در دفاتر محلی:

پرداختی از محل اعتبار اختصاصی   ××××

بانک پرداخت اختصاصی   ××××

ثبت در دفاتر مرکز:

ثبت ندارد

هنگامی که واحد محلی صورت حساب مبالغ دریافتی خود را یا در قالب انجام هزینه و یا به صورت واریز نقدی به سازمان مرکزی ارسال می نماید که ثبت زیر در دفاتر لحاظ می گردد:

ثبت در دفاتر مرکز:

هزینه از محل اعتبار اختصاصی   ××××

بانک پرداخت اختصاصی   ×××× (نقدی)

پیش پرداخت سال جاری از محل اختصاصی   ×××× (هزینه)

ثبت در دفاتر محلی:

دریافتی از محل اعتبار اختصاصی   ××××

پرداختی از محل اعتبار اختصاصی   ×××× (هزینه)

بانک پرداخت اختصاصی   ×××× (نقدی)

در پایان سال و قبل از بسته حساب های موقت، ابتدا بایستی مانده وجوه مصرف نشده بودجه مصوب اختصاصی و همچنین درآمدهای وصولی زاید بر میزان پیش بینی در بودجه مصوب را به حساب درآمد عمومی کشور انتقال دهد که به شکل زیر انجام می پذیرد:

ثبت: (بابت مانده وجوه مصرف نشده)

درآمد اختصاصی ××××

بانک پرداخت اختصاصی ××××

درآمد اختصاصی ××××

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ××××

به طور مثال فرض می شود درآمد اختصاصی سازمانی ۱۰۰ ریال پیش بینی و ۱۱۰ ریال وصول شده است و به خزانه انتقال یافت و از محل درآمد اختصاصی کل ۱۰۰ ریال دریافت ولی تا پایان سال ۹۵ ریال آن هزینه شده است که ثبت های زیر بابت ۱۵ ریال می بایست به درآمد عمومی انتقال یابد که با ثبت زیر نشان داده می شود:

درآمد عمومی	هزینه	وصولی	پیش بینی
۱۵ ریال	۹۵ ریال	۱۱۰ ریال	۱۰۰ ریال

ثبت:

درآمد اختصاصی ۵ ریال

بانک پرداخت اختصاصی ۵ ریال

درآمد اختصاصی ۱۰ ریال

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۰ ریال

اگر در پایان سال از محل اختصاصی پیش پرداخت ها و علی الحساب هایی پرداخت شده باشد ولی به جهت عدم تحقق خدمات و یا تحویل کالا هنوز به هزینه منظور نشده است، بایستی به سال بعد منتقل گردد. ثبت های انتقالی آن ها به شکل زیر می باشد:

ثبت:

پیش پرداخت اختصاصی سنواتی ××××

علی الحساب سنواتی اختصاصی ××××

پیش پرداخت اختصاصی سال جاری ××××

علی الحساب اختصاصی سال جاری ××××

درآمد اختصاصی ××××

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب اختصاصی ××××

ثبت بستن حساب های دائمی:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب اختصاصی ××××

پیش پرداخت اختصاصی سنواتی ××××

علی الحساب اختصاصی سنواتی ××××

آخرین ثبت مربوط به بستن حساب های موقت که شال درآمد و هزینه اختصاصی است که به شکل زیر انجام می پذیرد:

ثبت:

درآمد اختصاصی ××××

هزینه اختصاصی ××××

مثال:

۱- یک سازمان دولتی در بودجه مصوب خود مبلغ ۱۵۰.۰۰۰ ریال درآمد اختصاصی پیش‌بینی و به همان میزان نیز اعتبار اختصاصی منظور نموده است. ضمناً مانده حساب‌های سنواتی در ابتدای سال در ترازنامه مربوطه به شرح زیر بوده است:

پیش‌پرداخت سنواتی ۳۲.۰۰۰ ریال
 علی‌الحساب سنواتی ۱۳.۰۰۰ ریال

ثبت:

جاری با خزانه - بودجه اختصاصی	۱۵۰.۰۰۰
اعتبار مصوب	۱۵۰.۰۰۰
پیش‌پرداخت سنواتی اختصاصی	۳۲.۰۰۰
علی‌الحساب سنواتی اختصاصی	۱۳.۰۰۰
اندوخته پیش‌پرداخت و علی‌الحساب اختصاصی	۴۵.۰۰۰

۲- میزان وصولی درآمد اختصاصی در سازمان مرکزی جمعاً به مبلغ ۱۴۵.۰۰۰ ریال بوده است.

ثبت:

بانک تمرکز اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰
درآمد اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰

۳- وجوه مربوط به درآمد اختصاصی در پایان ماه به خزانه منتقل و اعلامیه به سازمان مرکزی رسیده است.

ثبت:

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰
بانک تمرکز اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰

۴- در یک سال مالی مربوط مبلغ ۲۲.۰۰۰ ریال از پیش‌پرداخت‌های سال قبل به صورت تحویل کالا و ۷.۰۰۰ ریال آن به صورت نقد و کل مبلغ علی‌الحساب با تحویل کالا قطعی شده است که دستگاه مربوطه مبلغ برگشتی را بلافاصله به خزانه عودت نمود.

ثبت:

هزینه از محل پ.پ و علی‌الحساب سنواتی اختصاصی	۳۵.۰۰۰ (۲۲.۰۰۰ + ۱۳.۰۰۰)
بانک پرداخت اختصاصی	۷.۰۰۰
پیش‌پرداخت سنواتی اختصاصی	۲۹.۰۰۰
علی‌الحساب سنواتی اختصاصی	۱۳.۰۰۰
اندوخته پ.پ و علی‌الحساب سنواتی اختصاصی	۷.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی	۷.۰۰۰

۵- در طول سال مالی سازمان مبلغ ۱۵۰.۰۰۰ ریال از اعتبارات اختصاصی درخواست و این مبلغ به حساب سازمان واریز گردید.

ثبت ۱:

اعتبار مصوب ۱۵۰.۰۰۰
جاری با خزانه-بودجه اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰

ثبت ۲:

بانک پرداخت اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۴۵.۰۰۰

۶- سازمان از محل وجوه دریافتی نسبت به پرداخت ۱۲۵.۰۰۰ ریال در قالب ۱۰۰.۰۰۰ ریال آن به صورت کالا، ۱۵.۰۰۰ ریال آن به صورت پیش پرداخت و ۱۰.۰۰۰ ریال آن به صورت علی الحساب پرداخت نموده است.

ثبت:

هزینه سال جاری اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰
پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۵.۰۰۰
علی الحساب سال جاری اختصاصی ۱۰.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۱۲۵.۰۰۰

۷- الف) این سازمان دارای واحدهای تابعه‌ای در استان دیگری بوده که این استان مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال تحت عنوان درآمد وصول نموده است.

ب) اعلامیه‌ای مبنی بر انتقال این درآمد به خزانه به دستگاه محلی و سازمان مرکزی واصل گردیده است.

ثبت در دفاتر محلی:

الف) بانک تمرکز اختصاصی ۲۰.۰۰۰
درآمد اختصاصی وصولی ۲۰.۰۰۰
ب) درآمد اختصاصی ارسالی ۲۰.۰۰۰
بانک تمرکز اختصاصی ۲۰.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکزی:

الف) ثبت ندارد
ب) خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۲۰.۰۰۰
جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۲۰.۰۰۰

۸- واحدهای تابعه صورت حساب درآمد مذکور را به سازمان مرکزی ارسال که این صورت حساب مورد تأیید سازمان مرکزی قرار گرفته است.

ثبت در دفاتر محلی:

درآمد اختصاصی وصولی ۲۰.۰۰۰
درآمد اختصاصی ارسالی ۲۰.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکز:

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۲۰.۰۰۰
درآمد اختصاصی ۲۰.۰۰۰

۹- واحدهای تابعه مبلغ ۱۸.۰۰۰ ریال از سازمان مرکزی درخواست و این مبلغ به حساب آنها واریز شده است.

ثبت در دفاتر محلی:

بانک پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰
دریافتی اختصاصی ۱۸.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکز:

پیش پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰

۱۰- از مبلغ دریافتی واحد تابعه با خرید کالا به صورت نقد به مبلغ ۱۵.۰۰۰ ریال و ارسال باقی مانده مبلغ به سازمان مرکزی با این سازمان تسویه حساب نمود.

ثبت در دفاتر محلی:

الف) پرداختی اختصاصی ۱۵.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۱۵.۰۰۰
ب) دریافتی اختصاصی ۱۸.۰۰۰
پرداختی اختصاصی ۱۵.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۳۰.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکز:

الف) ثبت ندارد
ب) هزینه سال جاری اختصاصی ۱۵.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۱۴۵.۰۰۰
پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۴۵.۰۰۰

بستن حساب‌ها:

- (۱) درآمد اختصاصی ۱۰.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی ۱۰.۰۰۰ (به خزانه عودت داده شده)
- (۲) درآمد اختصاصی ۱۵.۰۰۰
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۵.۰۰۰
- (۳) پیش‌پرداخت سنواتی اختصاصی ۱۵.۰۰۰
علی‌الحساب سنواتی اختصاصی ۱۰.۰۰۰
- پیش‌پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۵.۰۰۰
علی‌الحساب سال جاری اختصاصی ۱۰.۰۰۰
- درآمد اختصاصی ۲۵.۰۰۰
اندوخته پ.پ و علی‌الحساب اختصاصی ۲۵.۰۰۰

بستن حساب‌های موقت پایان سال:

- (۱) درآمد اختصاصی ۱۱۵.۰۰۰
هزینه سال جاری اختصاصی ۱۱۵.۰۰۰
- (۲) اندوخته پ.پ و علی‌الحساب اختصاصی ۳۵.۰۰۰
هزینه از محل سنواتی اختصاصی ۳۵.۰۰۰
- (۳) اندوخته پ.پ و علی‌الحساب سنواتی اختصاصی ۲۸.۰۰۰
پیش‌پرداخت سنواتی اختصاصی ۱۸.۰۰۰
علی‌الحساب سنواتی اختصاصی ۱۰.۰۰۰

ثبت در دفتر کل:

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی		اعتبار مصوب		پیش‌پرداخت سنواتی اختصاصی		علی‌الحساب سنواتی اختصاصی	
۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۲۹.۰۰۰	۳۲.۰۰۰	۱۳.۰۰۰	۱۳.۰۰۰
					۱۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰
بانک تمرکز وجوه اختصاصی		درآمد اختصاصی		خزانه تمرکز وجوه اختصاصی		هزینه از محل سنواتی اختصاصی	
۱۴۵.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰		۱۸.۰۰۰	۱۸.۰۰۰		۳۵.۰۰۰
		۲۰.۰۰۰		۱۵۰.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰	۳۵.۰۰۰	۳۵.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی		۱۶۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰		۲۰.۰۰۰		
۷.۰۰۰	۷.۰۰۰		۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰		
۱۲۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۴۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰				
۱۸.۰۰۰		۱۱۵.۰۰۰	۱۱۵.۰۰۰				
۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰ م.و*			هزینه سال جاری		۱۸.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
اندوخته پیش‌پرداخت سنواتی		علی‌الحساب سال جاری			۱۰۰.۰۰۰	۱۸.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۴۵.۰۰۰	۷.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰		۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۲۵.۰۰۰	۳۵.۰۰۰			۱۱۵.۰۰۰	۱۱۵.۰۰۰		
۷۰.۰۰۰	۴۲.۰۰۰						
۲۸.۰۰۰	۲۸.۰۰۰						

م.و* ← مانده وجوه مصرف نشده

مثال:

مانده‌های زیر در پایان بهمن ماه سال ۱۳۶۵ از دفتر کل یک سازمان دولتی استخراج شده است:

اعتبارات مصوب	۳۵۰.۰۰۰ ریال
جاری با خزانه-بودجه اختصاصی	۳۵۰.۰۰۰ ریال
هزینه اختصاصی	۵۰۰.۰۰۰ ریال
درآمد اختصاصی	۸۰۰.۰۰۰ ریال
بانک پرداخت اختصاصی	۱۰۰.۰۰۰ ریال
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی	۲۰۰.۰۰۰ ریال

فعالیت‌های مالی سازمان در یک ماهه اسفند ماه همین سال به شرح زیر می‌باشد:
(۱۲/۴) واریز مبلغ ۳۰۰.۰۰۰ ریال به حساب بانک تمرکز وجوه اختصاصی.

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

(۱۲/۵) انتقال مبلغ فوق به حساب خزانه.

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

بانک تمرکز اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

(۱۲/۶) دریافت اعلامیه انتقال مبلغ ۱۲۰.۰۰۰ ریال توسط واحدهای تابعه سازمان به حساب خزانه.

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۱۲۰.۰۰۰

(۱۲/۸) واریز مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال به حساب بانک پرداخت اختصاصی تابعه.

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

(۱۲/۱۰) وصول صورت حساب درآمد اختصاصی از واحدهای تابعه و احتساب آن به حساب درآمد اختصاصی.

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۱۲۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

(۱۲/۱۱) صدور درخواست وجه به عهده خزانه به مبلغ ۳۰۰.۰۰۰ ریال به منظور پرداخت هزینه‌های اختصاصی و دریافت وجه آن.

(۱) اعتبار مصوب ۳۰۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

(۲) بانک پرداخت اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۰۰.۰۰۰

(۱۱/۱۵) پرداخت مبلغ ۱۵۰.۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های اختصاصی.

هزینه از محل اعتبار اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰

۱۱/۱۷) پرداخت مبلغ ۱۲۰.۰۰۰ ریال پیش پرداخت به شرکتی بابت خرید کالا.

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

(۱۱/۱۸) وصول صورت حساب هزینه از واحد تابعه به مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال.

هزینه از محل اعتبار اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

۱۱/۲۰) تحویل مواد مصرفی موضوع مورخ ۱۲/۱۷ و احتساب آن به هزینه.

هزینه از محل اعتبارات اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۲۰.۰۰۰

- بستن حساب‌های مستقل وجوه اختصاصی و انتقال مازاد درآمد اختصاصی در صورت وجود به سرجمع درآمد عمومی.

(۱) درآمد اختصاصی ۳۵۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۳۰.۰۰۰*

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۲۰.۰۰۰**

(۲) درآمد اختصاصی ۸۷۰.۰۰۰

هزینه اختصاصی ۸۷۰.۰۰۰

(۳) اعتبار مصوب ۵۰.۰۰۰

جاری یا خزانہ - بودجه اختصاصی ۵۰.۰۰۰

ثبت در دفتر کل:

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی		اعتبار مصوب		درآمد اختصاصی		بانک پرداخت اختصاصی	
۳۰۰.۰۰۰	م۳۵۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	م۳۵۰.۰۰۰	۸۰۰.۰۰۰		۱۰۰.۰۰۰	م۱۰۰.۰۰۰
<u>①۵۰.۰۰۰</u>	<u>م۵۰.۰۰۰</u>	<u>①۵۰.۰۰۰</u>	<u>م۵۰.۰۰۰</u>	۳۰۰.۰۰۰		۱۵۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰
				۱۲۰.۰۰۰		۱۲۰.۰۰۰	
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی		هزینه از محل اعتبار اختصاصی		۱.۲۲۰.۰۰۰	①۳۵۰.۰۰۰	۱.۲۲۰.۰۰۰	
۳۰۰.۰۰۰	م۲۰۰.۰۰۰	م۵۰.۰۰۰		<u>م۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>②۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>①۳۰.۰۰۰</u> *	<u>م۳۰.۰۰۰</u>
	۱۲۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰					
	۳۰۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰		بانک تمرکز وجوه اختصاصی		پیش پرداخت سال جاری	
<u>①۳۲۰.۰۰۰</u> **	<u>م۳۲۰.۰۰۰</u>	<u>②۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>م۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>۳۰۰.۰۰۰</u>	<u>۳۰۰.۰۰۰</u>	۱۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
						۱۲۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰
						<u>۴۲۰.۰۰۰</u>	<u>۴۲۰.۰۰۰</u>

مثال برای منزل:

مانده حساب‌های حساب مستقل وجوه اختصاصی سازمان دولتی در ابتدای سال به شرح زیر بوده است:

پیش پرداخت اختصاصی سنواتی ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال

علی الحساب اختصاصی سنواتی ۵۰۰.۰۰۰ ریال

پیش پرداخت اختصاصی سنواتی ۱.۵۰۰.۰۰۰

علی الحساب اختصاصی سنواتی ۵۰۰.۰۰۰

اندوخته پ.پ و علی الحساب اختصاصی ۲.۰۰۰.۰۰۰

فعالیت‌های زیر در فروردین ماه عبارت است از:

۱/۱۰) ابلاغ بودجه اختصاصی به مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی ۱.۰۰۰.۰۰۰

اعتبار مصوب ۱.۰۰۰.۰۰۰

۱/۱۲) واریز مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال به حساب بانک تمرکز اختصاصی.

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ۲۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۲۰۰.۰۰۰

۱/۱۴) واریز مبلغ ۱۵۰.۰۰۰ ریال به حساب درآمد اختصاصی.

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۱۵۰.۰۰۰

۱/۱۵) انتقال مبلغ ۳۵۰.۰۰۰ ریال به حساب خزانه.

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۵۰.۰۰۰

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ۳۵۰.۰۰۰

۱/۱۶) دریافت اعلامیه مبنی بر انتقال مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال به حساب خزانه توسط واحد تابعه مشهود.

۱) دفاتر مرکز: خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

جاری از محل اعتبار اختصاصی واحد تابعه ۱۰۰.۰۰۰

۱) دفاتر محلی: پرداختی از محل اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

۲) بانک تمرکز اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی وصولی ۱۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ارسالی ۱۰۰.۰۰۰

بانک تمرکز اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

۲) جاری اختصاصی با واحد تابعه ۱۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی وصولی ۱۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ارسالی ۱۰۰.۰۰۰

(۱/۱۷) صدور درخواست وجه شماره ۱ به مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال و دریافت آن از خزانه.

(۱) اعتبار مصوب ۲۰۰.۰۰۰

۲۰۰.۰۰۰ جاری با خزانه-بودجه اختصاصی

(۲) بانک پرداخت اختصاصی ۲۰۰.۰۰۰

۲۰۰.۰۰۰ خزانه تمرکز وجوه اختصاصی

(۱/۱۸) مبلغ ۸۰۰.۰۰۰ ریال از پیش‌پرداخت‌های سال قبلی به مرحله تعهد رسید. (کالا تحویل داده شد)

۸۰۰.۰۰۰ هزینه از محل اعتبار سنواتی اختصاصی

۸۰۰.۰۰۰ بانک پرداخت اختصاصی

(۱/۲۲) مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال بابت خرید مواد و لوازم پرداخت شد.

۵۰.۰۰۰ هزینه از محل اعتبار اختصاصی

۵۰.۰۰۰ بانک پرداخت اختصاصی

(۱/۲۳) پرداخت ۳۰.۰۰۰ ریال بابت انجام تعمیرات.

۳۰.۰۰۰ هزینه از محل اعتبار اختصاصی

۳۰.۰۰۰ بانک پرداخت اختصاصی

(۱/۲۴) مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال به حساب واحد تابعه در مشهد واریز شد.

۵۰.۰۰۰ دفاتر مرکزی: پیش‌پرداخت سال جاری اختصاصی

۵۰.۰۰۰ بانک پرداخت اختصاصی

۵۰.۰۰۰ دفاتر محلی: بانک پرداخت اختصاصی

۵۰.۰۰۰ دریافتی از محل اعتبار اختصاصی

(۱/۲۶) مبلغ ۳۰۰.۰۰۰ ریال از علی‌الحساب‌های سال قبل تسویه گردید.

۳۰۰.۰۰۰ هزینه از محل اعتبار سنواتی اختصاصی

۳۰۰.۰۰۰ علی‌الحساب سنواتی اختصاصی

(۱/۳۰) وصول صورت هزینه به مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال از واحدهای تابعه مشهد و احتساب آن به هزینه قطعی. مطلوب است:

۵۰.۰۰۰ دفاتر مرکزی: هزینه از محل اعتبار اختصاصی

۵۰.۰۰۰ پیش‌پرداخت سال جاری اختصاصی

۵۰.۰۰۰ دفاتر محلی: پرداختی از محل اختصاصی

۵۰.۰۰۰ بانک پرداخت اختصاصی

ثبت فعالیت‌های فوق در دفاتر روزنامه سازمان مرکزی و دفتر واحد تابعه، بستن حساب‌ها و انتقال مازاد درآمد اختصاصی به سرجمع درآمد عمومی.

بستن حساب‌ها:

(۱) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۹۰۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ۷۰۰.۰۰۰

علی الحساب سنواتی اختصاصی ۲۰۰.۰۰۰

(۲) درآمد اختصاصی ۳۲۰.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۷۰.۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۲۵۰.۰۰۰

(۳) درآمد اختصاصی ۱۳۰.۰۰۰

هزینه از محل اعتبار اختصاصی ۱۳۰.۰۰۰

(۴) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۱.۱۰۰.۰۰۰

هزینه از محل اعتبار سنواتی اختصاصی ۱.۱۰۰.۰۰۰

(۵) اعتبار مصوب ۸۰۰.۰۰۰

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی ۸۰۰.۰۰۰

دفاتر محلی: درآمد اختصاصی وصولی ۵۰.۰۰۰

درآمد اختصاصی ارسالی ۵۰.۰۰۰

دفاتر محلی: دریافتی از وجوه اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

پرداختی از وجوه اختصاصی ۱۰۰.۰۰۰

ثبت در دفاتر کل:

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی		اعتبار مصوب		درآمد اختصاصی		بانک پرداخت اختصاصی	
۲۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	ب ۳۲۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
<u>ب ۸۰۰.۰۰۰</u>	<u>م ۸۰۰.۰۰۰</u>	<u>م ۸۰۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۸۰۰.۰۰۰</u>	۱۵۰.۰۰۰	ب ۱۳۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰
				* ۱۰۰.۰۰۰		۵۰.۰۰۰	
				<u>۴۵۰.۰۰۰</u>	<u>۴۵۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۷۰.۰۰۰</u>	<u>۷۰.۰۰۰</u>
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی		هزینه از محل اعتبار اختصاصی		بانک تمرکز درآمد اختصاصی		پ.پ سال جاری اختصاصی	
۲۰۰.۰۰۰	۳۵۰.۰۰۰		۵۰.۰۰۰	۳۵۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	<u>۵۰.۰۰۰</u>	<u>۵۰.۰۰۰</u>
	۱۰۰.۰۰۰		۳۰.۰۰۰		۱۵۰.۰۰۰		
۲۰۰.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰		۵۰.۰۰۰				
<u>ب ۲۵۰.۰۰۰</u>	<u>م ۲۵۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۱۳۰.۰۰۰</u>	<u>م ۱۳۰.۰۰۰</u>	<u>۳۵۰.۰۰۰</u>	<u>۳۵۰.۰۰۰</u>		
هزینه از محل اعتبار سنواتی		ا. پ. پ و علی الحساب اختصاصی سنواتی		علی الحساب اختصاصی سنواتی		پیش پرداخت اختصاصی سنواتی	
	۸۰۰.۰۰۰	۲.۰۰۰.۰۰۰	۹۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	۸۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰
	۳۰۰.۰۰۰	<u>م ۱.۱۰۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۱.۱۰۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۲۰۰.۰۰۰</u>	<u>م ۲۰۰.۰۰۰</u>	<u>ب ۷۰۰.۰۰۰</u>	<u>م ۷۰۰.۰۰۰</u>
<u>ب ۱.۱۰۰.۰۰۰</u>	<u>م ۱.۱۰۰.۰۰۰</u>						
جاری از محل اعتبار اختصاصی تابعه							
						<u>۱۰۰.۰۰۰</u>	<u>* ۱۰۰.۰۰۰</u>

حساب مستقل وجوه امانی

یکی از حساب‌های مستقل امانی حساب وجوه سپرده بوده که دستگاه‌ها بر اساس قوانین و مقررات مربوط به منظور اطمینان از انجام امر خاصی در قالب سپرده تضمینات از اشخاص حقیقی و حقوقی کسر و به حساب خزانه ارسال می‌دارند. ضمناً این مبالغ به جهت این که متعلق به دولت نبوده و به طور امانی در خزانه دولت نگهداری می‌شوند، می‌بایست بعد از انجام تعهدات مبلغ مربوط مسترد گردد.

انواع سپرده‌ها را می‌توان در قالب سپرده‌های شرکت در مناقصه، سپرده شرکت در مزایده، سپرده حسن انجام کار و سپرده‌های قضایی نام برد.

عملیات مربوط به حسابداری دریافت، استرداد و انتقال سپرده‌ها

سرفصل حساب‌هایی که در این حساب مستقل استفاده می‌شود که عبارتند از:

- ۱- خزانه تمرکز وجوه سپرده
- ۲- بانک دریافت وجوه سپرده
- ۳- بانک رد وجوه سپرده
- ۴- سپرده‌های دریافتی
- ۵- سپرده‌های استرداد
- ۶- تنخواه رد وجوه سپرده

مثال:

با توجه به اطلاعات زیر حسابداری مربوط به وجوه سپرده‌ها را نشان می‌دهیم. مطلوب است با مدنظر قراردادی اطلاعات مربوط نسبت به ثبت آن‌ها در دفاتر و سپس در پایان سال مالی حساب‌های مربوطه، مانده گیری و انتقال به سال بعد.

۱- در سال مالی ۱۳۹۰ مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال سپرده از اشخاص حقیقی دریافت گردید.

بانک دریافت وجوه سپرده ۲۰.۰۰۰

سپرده دریافتی ۲۰.۰۰۰

۲- این سپرده‌ها در پایان ماه به حساب خزانه انتقال پیدا نمود.

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۲۰.۰۰۰

بانک دریافت وجوه سپرده ۲۰.۰۰۰

۳- سازمان دولتی برای استرداد سپرده‌ها نسبت به دریافت ۲۰.۰۰۰ ریال از خزانه درخواست وجه نمود و مبلغ مربوطه دریافت شد.

بانک رد وجوه سپرده ۲۰.۰۰۰

تنخواه وجوه سپرده ۲۰.۰۰۰

۴- در یک سال مالی ۹۰ جمعاً مبلغ ۶.۰۰۰ ریال از سپرده‌های دریافتی به صاحبان آن‌ها مسترد گردید که البته همه این مبلغ از خزانه دریافت شده بود.

الف) بانک وجوه سپرده ۴.۰۰۰ ($۶۰۰۰ - ۲۰۰۰ = ۴۰۰۰$)

۴.۰۰۰ خزانه تمرکز وجوه سپرده

۶.۰۰۰ ب) سپرده‌های استرداد

۶.۰۰۰ بانک رد وجوه سپرده

بستن حساب‌ها:

۶.۰۰۰ ۱) سپرده‌های دریافتی

۶.۰۰۰ سپرده استرداد

۲.۰۰۰ ۲) تنخواه وجوه سپرده

۲.۰۰۰ خزانه تمرکز وجوه سپرده

۱۴.۰۰۰ ۳) سپرده‌های دریافتی

۱۴.۰۰۰ خزانه تمرکز وجوه سپرده

ثبت در دفتر کل:

بانک دریافت وجوه سپرده		سپرده دریافتی		خزانه تمرکز وجوه سپرده		بانک رد وجوه سپرده	
۲۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	① ۶.۰۰۰	۴.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۶.۰۰۰	۲.۰۰۰
		۱۴.۰۰۰ م	③ ۱۴.۰۰۰	② ۲.۰۰۰	۱۶.۰۰۰		۴.۰۰۰
تنخواه وجوه سپرده				③ ۱۴.۰۰۰	۱۴.۰۰۰ م	۶.۰۰۰	۶.۰۰۰
۲.۰۰۰	② ۲.۰۰۰		سپرده استرداد				
			① ۶.۰۰۰				

مثال برای منزل:

اطلاعات زیر از دفاتر مستقل سپرده یک سازمانی به شرح زیر استخراج شده است. ابتدا مانده حساب‌ها:

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۱۲.۰۰۰.۰۰۰

سپرده‌های دریافتی ۱۲.۵۰۰.۰۰۰

بانک دریافت سپرده ۵۰۰.۰۰۰ ریال

تنخواه رد سپرده ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال

بانک پرداخت ۱.۳۰۰.۰۰۰ ریال

سپرده استرداد ۷۰۰.۰۰۰ ریال

فعالیت‌ها به شرح زیر می‌باشد:

۱- انتقال حساب بانک دریافت سپرده به خزانه.

۵۰۰.۰۰۰ خزانه تمرکز وجوه سپرده

۵۰۰.۰۰۰ بانک دریافت سپرده

۲- دریافت ۲۵۰.۰۰۰ ریال سپرده حسن انجام معامله از شرکت آفا.

۲۵۰.۰۰۰ بانک دریافت وجوه سپرده

۲۵۰.۰۰۰ سپرده دریافتی

۳- دریافت وجه سپرده که در بهمن ماه از محل تنخواه رد سپرده به صاحبان آن‌ها مسترد ولی وجه آن‌ها از خزانه دریافت نشده است.

بانک رد وجوه سپرده ۷۰۰.۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۷۰۰.۰۰۰

سپرده دریافتی ۷۰۰.۰۰۰

سپرده‌های استرداد ۷۰۰.۰۰۰

۴- مبلغ ۱.۲۰۰.۰۰۰ ریال از یکی از مشتریان دریافت و ۵۰۰.۰۰۰ ریال سپرده یکی از مشتریان مسترد گردیده و مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال مسترد شده از خزانه دریافت شد.

بانک دریافت وجوه سپرده ۱.۲۰۰.۰۰۰

سپرده دریافتی ۱.۲۰۰.۰۰۰

سپرده‌های استرداد ۵۰۰.۰۰۰ (بابت آزاد سازی)

بانک رد وجوه سپرده ۵۰۰.۰۰۰

بانک رد وجوه سپرده ۵۰۰.۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۵۰۰.۰۰۰

۵- بانک دریافت سپرده کلاً به خزانه واریز شد.

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۱.۴۵۰.۰۰۰

بانک دریافت وجوه سپرده ۱.۴۵۰.۰۰۰

مطلوب است: انجام ثبت‌های لازم در دفاتر.

بستن حساب‌ها:

تنخواه رد وجوه سپرده ۲۰۰.۰۰۰

سپرده دریافتی ۱۲.۷۵۰.۰۰۰

بانک رد وجوه سپرده ۲.۰۰۰.۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۱۲.۷۵۰.۰۰۰

بانک دریافت وجوه سپرده		سپرده دریافتی		خزانه تمرکز وجوه سپرده		بانک رد وجوه سپرده	
۵۰۰.۰۰۰	م ۵۰۰.۰۰۰	۷۰۰.۰۰۰	م ۱۲.۵۰۰.۰۰۰	۷۰۰.۰۰۰	م ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	م ۱.۳۰۰.۰۰۰
	۲۵۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	۲۵۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰		۷۰۰.۰۰۰
	۱.۲۰۰.۰۰۰		۱.۲۰۰.۰۰۰		⑤ ۱.۴۵۰.۰۰۰		۵۰۰.۰۰۰
پ ۱.۴۵۰.۰۰۰	م ۱.۴۵۰.۰۰۰	پ ۱۲.۷۵۰.۰۰۰	م ۱۲.۷۵۰.۰۰۰	پ ۱۲.۷۵۰.۰۰۰	م ۱۲.۷۵۰.۰۰۰	پ ۲.۰۰۰.۰۰۰	م ۲.۰۰۰.۰۰۰
سپرده‌های استرداد		تنخواه رد سپرده					
۷۰۰.۰۰۰	م ۷۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	م ۲۰۰.۰۰۰				
۵۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	پ ۲.۰۰۰.۰۰۰	م ۲.۰۰۰.۰۰۰				
پ ۱.۲۰۰.۰۰۰	م ۱.۲۰۰.۰۰۰						

پایان جزوه

موفق باشید